

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimki nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od štiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Ljudstvo slepé.

I.

Nasprotna katoliška stranka poskuša na vse moči, da bi oprala škandal, katerega je vprizorila v Starem trgu. Rada bi zvalila krivdo na nas, in svoje razgrajanje naredila za nedolžna jagnjeta. Seveda to se jej ne bode posrečilo. Dejstva govore proti njej, naj jih „Slovenec“ še tako prikriva. Resnica je, da so pijani pristaši naše katoliške stranke, ali bolje reče no, od kaplanov vpijanjeni fantalini veljavnemu narodnemu možu raztrgali obleko, poslužili se torej surove sile, resnica je, da so zaradi razgrajanja dva izmed tistih razgrajalcev, katere je pripeljal na shod kaplan, morali naposled žandarji odpeljati v zapor, in to gotovo ne zaradi lepega vedenja na shodu. „Slovenec“ niti poskusil ni ovreči teh dveh dejstev, ki sta n ajkarakterističnejši za postopanje katoliške stranke na shodu, ki jasno kažeta, da je tukaj odločevala surova sila.

Zakaj je pač naša katoliška stranka uprizorila tak škandal? Gotovo je morala imeti za to kak razlog. Kdor pozna naše nasprotnike, bode vedel, da je za to imela dovolj razloga, kajti bala se je, da bi se njeno dosedanje delovanje ne pokazalo v pravi luči. „Slovenec“ se veseli, da volilci niso hoteli poslušati svojih poslancev, to je: veseli se, da se je poročanje preprečilo, ker bi mu ne bilo ljubo. Seveda „Slovenec“ stvar zavija, da bi ljudje mislili, da res volilci niso marali poslušati svojih poslancev, dočim je resnica le to, da jih niso mogli, ker so shod razgnali nezreli fantalini, ki niti volilci niso.

Da pa ima katoliška stranka razlog, bati se resničnega poročanja, je gotovo, ker ona po svojih shodih ljudstvo slepi. Po njenih glasilih in njenih shodih se vedno kriči, da vse zlo na svetu prihaja od liberalizma in se pri tem naša narodna stranka meče z nemškimi liberalci v jeden koš.

Da delovanje naše katoliške stranke dobro osvetlimo, le pogledjmo malo, kaj so govorniki vse nevednim poslušalcem razkladali na njenem shodu v Dobropoljah. Jednako delajo tudi drugod.

Tako je nekdo na dobrepoljskem odru pravil, da je grof Taaffe moral iti, ker je hotel razširiti volilno

pravico; prišli so drugi ministri, liberalci so dobili v roke veliko moči, toda do pravega dela ni prišlo. Seveda iz teh besed so kmetje le posneli, kakor bi bili liberalci sami preprečili volilno reformo. Resnica se ji m je prikrila. Ta resnica je, da je grof Taaffeja v prvi vrsti vrgel vodja konservativcev, grof Hohenwart, da so mu pri tem pomagali pristaši naše katoliške stranke, da so torej pristaši naše katoliške stranke odgovorni, če so nemški liberalci dobili v roke veliko moči. Baš narodna stranka se je tedaj upirala temu škodljivemu postopanju naših konservativcev. Narodni volilci so celo grofu Hohenwartu zaradi tega, da je škodljivemu nemškemu liberalizmu pomagal do veljave, izrekli nezaupnico. To je vzbudilo velik hrup v našem katoliškem taboru in dobili so po velikem trudu mej manj zavednimi volilci na Gorenjskem zaupnico grofu baš zaradi tistega njegovega „državniškega“ delovanja, s kater imje pomagal liberalcem do večje veljave. Mar se ne pravi ljudstvo slepiti, če se govori o stvari, in se baš to zamolči, katera stranka je liberalcem do veljave pomogla?

Tudi gospod dr. Žitnik je govoril, da je volilno pravico razširiti in zlasti pomnožiti mandate kmetijskih občin. Pri tem pa je nam omeniti, da v tem oziru za res Taaffejeva predloga ni imela nobenega zboljšanja. Volilna pravica bi se po njej bila razširila, ali število mandatov kmetijskih občin bi se ne bilo pomnožilo. Omeniti tudi moramo, da je grof Taaffe izjavil, da je on pripravljen dovoliti v kake premembe svoje predloge. Gotovo bi bil rad dovolil v pomnožitev kmetijskih mandatov, ako bi bil videl, da se za to dobi potrebna večina. To bi se najbrže ne bilo dalo doseči, ker je za pomnožitev števila mandatov treba dvetretjinske večine, kajti stvar spada v ustavo. Pa recimo tudi, da bi se ne bilo dala doseči, ker bi ne bilo potrebne večine, vendar bi v tem oziru bil s Taaffejevo volilno reformo storjen znaten korak naprej. Levica, ki je najbujna nasprotnica kmetijskega stanu, bi bila skoro uničena in lahko bi potem bilo dobiti novo zbornico, ki bi bila brez upora privolila v volilno reformo, kakoršna bi bila kmetu na korist.

Nasproti temu so pa pristaši naše katoliške stranke na Dunaji se lepo zvezali z liberalci. Lotili so se potem volilne reforme na način, ki je neizvršljiv, ako se nočejo Slovani in konservativci na milost ali nemilost udati nemškemu liberalizmu. Hotela se je osnovati neka nova kurija in to je prememba ustave, za kar je bilo treba dvetretjinske večine. Stvar je tako postala popolnoma odvisna od nemških liberalcev. Kdor pa te pozna, je moral že naprej vedeti, da se sedaj ne more skleniti nobena volilna reforma, ki bi bila kmetu in sploh nižjemu prebivalstvu v korist.

Kaj pa vse to briga našo katoliško stranko? Mari je ona kriva? Da krivda zadeva njo. Da je tedaj, ko se je snovala koalicija, napela vse svoje sile proti tistim slov. poslancem, ki so voljeni s pomočjo katoliškega političnega društva, bi gotovo do zveze z liberalci ne bilo prišlo. Grof Hohenwart bi brez Kluna in Povšeta gotovo ne bil se pogajal z liberalci, brez Hohenwarta bi pa ne bilo koalicije. Seveda naša katoliška stranka tedaj ničesar storila ni, ker sama ne mara za razširjenje volilne pravice. Lepo pa gotovo ni, če sedaj po shodih toži, da se volilna pravica ne razširi, ko je sama to preprečila in to preprečenje pozneje odobrila z zaupnico grofu Hohenwartu!

Državni zbor.

Na Dunaji, 5. julija.

Poslanska zbornica je danes nadaljevala proračunsko razpravo, in sicer se je bavila s proračunom ministerstva notranjih del in s proračunom domobranskega ministerstva.

Posl. dr. Kramarj je rekel, da so ga včerajšnja izvajanja ministra Kielmansegga neugodno presenetila. Vlada se je zbornici predstavila kot provizorna, ki glede političnih vprašanj neče zavzeti določnega stališča, a minister je govoril preveč definitivno, in sicer o stvareh, katerih, kakor je sam priznal, še ne pozna temeljito. Soglašam pa s tem, kar je rekel, da v državnem interesu ne gre, da bi se o vprašanju o uradniških plačah mej strankami v zbornici nekako licitendo obravnavalo. Država ima dolžnost, plačevati svoje uradnike tako, da se ne bodo čutili prikrajšane in jim ne bo treba pri

Listek.

Spomin na Prešernovo slavnost v X.

Pred dvajsetimi leti zanesla me je bila osoda v hrvatsko mesto X. Našel sem tu kakih petnajst rojakov Slovencev. Vselej smo bili veseli, kadar smo se sešli. Vsi h kratu se, se ve, nismo mogli sniti, ker tega naše in mestne razmere niso dopuščale. Kadar nas je pa bilo kakih pet, šest skupaj, vnel se je živahen razgovor mej nami, kajti imeli smo se radi. Le jednega nismo radi videli mej seboj. Zvali smo ga „divjega Janeza“. Bil je precej hude naravi. Dokler je bil trezen, shajalo se je še nekako z njim. Kadar ga je pa potegnil par kozarcev, postal je neznosen. Zabavljaj je vsem prek, in žalil vsacega, kdor se je vpuščal v razgovor z njim. Za to smo se ga ogibali, in prav nič ga nismo pogrešali, kadar ga ni bilo mej nami. Skoraj vsak dan pa smo tičali skupaj trije: Andrej, Primož in jaz. Prijatelj Andrej, goriški Vipavec, bil je živahen in priljubljen veseljak. In lahko je bil, brige ga niso trle. Previden je bil dovolj, da se je oženil s hčerjo premožnega meščana, v katerega hiši se je nastanil, in kateremu je prepustil vse domače skrbi. Pri-

jatelj Primož, čvrst Gorenjec, bil je tudi vesele čudi, ali bil je tako nepreviden, da se je oženil na svojo majheno plačo z ubogo nevesto. Prišle so skrbi, in te je skušal pregnati v prijateljskem razgovoru pri kozarcu vina. Jaz naposled bil sem nesrečen v ljubezni, ter sem iskal tolažila v družbi prijateljev Andreja in Primoža. Ni čudo, ako smo se baš mi trije često shajali pri kapljici vina, ter se prijateljski in iskreno razgovarjali.

No, razgovarjali se nismo le o vsakdanjih rečeh; često smo se spominjali mile domovine, radovali se njenemu napredku na katerem si bodi polju, in žalovali, kadar smo zvedeli, da je napor naših rojakov brezvspešen.

Ko smo se nekega jesenskega dne pogovarjali o prvaku slovenskega pesništva, o neumrlém Prešernu, sprožila se je misel, naj bi tudi mi slavili njegov spomin s tem, pa priredimo za rojake v X. skromno Prešernovo slavnost, h kateri bi povabili morebiti tudi druge Prešernove častilce. Brez daljnega razmišljanja sklenili smo slavnost prirediti, pa bila še tako skromna.

Da se pa naš sklep izvrši, trebalo je voliti slavnostni odbor. Slučaj prinesel je k nam prijatelja Antona, štajerskega Slovenca. Njemu smo svoj

sklep priobčili, ter mu svoje zaupanje skazali s tem, da smo mu prepustili volitev slavnostnega odbora. On nam je pa skazano zaupanje vrnil s tem, da je v odbor treh članov volil jednoglasno nas trojico.

Naš odbor se ni razlikoval od drugih samo po tem, da je imel samo tri člane, temuč tudi po tem, da ni imel niti predsedništva, niti tajnika, niti blagajnika. In vendar (ali morebiti baš zato) bil je odbor jedin in delaven.

Jaz — sebe postavljam na prvo mesto z obzirom na kronologijski red — sestavil sem, kar sem najlepše mogel, poziv na slavnost. Ta poziv ni šel v tiskarno, temuč vzel ga je prijatelj Andrej, ter je šel z njim od rojaka do rojaka zahtevajoč podpis vsacega, kdor se je mislil slavnosti udeležiti. Podpis ni bil važen toliko iz statističnih, kolikor iz finančnih razlogov. — Ko je bilo znano število rojakov, kateri so hoteli priti na slavnost, oziroma prevzeti razmerni del njenih stroškov, poiskal je prijatelj Primož za naš namen primeren prostor, in naročil, kar je bilo potrebno za naš telesni vžitek. Pogodil se je s znanim gostilničarjem, da nam prepusti za slavnostni večer dve sobi. V prvi naj bi se sprejemali gosti, druga naj bi bila

strankah prosjačiti za pomoč. Minister je tudi rekel, da je od uradnikov zahtevati nekega vzdrževanja od političnih bojov. To premembo v ministrovem mišljenju je odobravati, zakaj ni še dolgo, kar bi mu bil prejšnji ministerski predsednik kot namestniku mogel dati ta dobri svet; potem bi morda ne bil pozdravil nemškega šulvereina. Minister je rekel, da si uradniki le škodujejo, če na shodih govore o svojih stanovskih interesih. Ta migljaj s polenom ni konstitucionalen, kajti uradniki imajo pravico, posvetovati se o svojih interesih. Tudi z izjemnim stanjem v Pragi se je minister bavil. Ko bi bil samo rekel, da hoče vlada stvar šele preiskati, bi ne bili ugovarjali, kar pa je po nepotrebnem dodal, to sega čez mejo nepristranosti in ni se čuditi, da je po tem govoru se naše stališče proti vladi zelo poostriilo. Ministrova logika je čudna. Razglasil je novo teorijo, da veljajo državni osnovni zakoni samo za moše nad 24 let. Mlajši ljudje torej niso deležni dobrot teh zakonov. Da je izjemno stanje smešno, o tem bi se bil minister lahko te dni prepričal. V Pragi se je vršila velikanska sokolska slavnost. 200.000 ljudi je bilo na ulicah in ker se policija ni nič utikala, je vladal vzgleden red. To svedoči, da je izjemno stanje hudodelstvo na ugledu države. Absolutno nemogoče je, da bi se mladina ne bavila s politiko; če goji narodno čustvo, se mora ž njo baviti, ker so narodnostna in politična vprašanja nerazdružljiva. Pri nastopu gosp. Pospisilove so bili nekateri mladi možje aretovani, ker so žvižgali; v razstavi je policijski komisar skrivaj vzel iz neke omare nekaj knjig, katere je izdalo neko dijaško društvo. Minister je rekel, da je Thun plemenit značaj, kar nič brutalen. Vsled tega bodo ljudje, ki poznajo grofa Thuna, imeli o Kielmansegu mnenje, katero sedaj pač ni bilo treba obuditi. Pri nas ne bo nihče umel, čemu je grof Kielmansegg se tako ostentativno zavzel za grofa Thuna, povedal, da je njegov prijatelj in ga slavil, da je plemenit značaj. Tega niti marki Bacquehem ni storil. Ali je grof Thun res tako plemenit? Če je bila omladinska pravda opravičena, kazni so bile nepravilne in še nepravilnejše je, kako se s tistimi nesrečniki ravna. Koliko jih je, ki so vsled tega ravnanja v kaznilnicah umrli. Ali kaže to na posebno plemenitost značaja, da je Thun rekel srednješolskim ravnateljem: Kdor ne parira, temu zlomim vrat? Kielmansegg ni na Thunu našel druge dobre lastnosti, kakor odločno dinastično in patrijotično mišljenje. Ko bi bil jaz namestnik, bi se lepo zahvalil, če bi minister rekel, da drugih lastnosti nimam. Prvi pogoj pri vsakem cesarskem uradniku je, da je patrijotičen in dinastičen. In ta kontrapozicija Thunovega patrijotizma proti našemu je za nas naravnost razžaljiva. Mi ne potrebujemo od nikogar pouka o patrijotizmu. Češki narod ni lahko ostal patrijotičen. Na vsaki strani povestnice lahko berete, kako se je s češkim narodom ravnalo, a o ugaslem franciskerlu se pri nas vendar ni govorilo. Uvesti se hoče pri nas nov patrijotizem v zmislu ustave iz l. 1867. O češki kroni se ne sme govoriti, pač pa se morajo otroci cesarsko pesem na pamet učiti. Grof Thun stori vse, kar je mogoče, za črno-rumene zastave; obeša jih na vse šole in tudi

„dvorana“. Ti dve sobi sta bili zadej in ločeni od drugih gostilniških prostorov, kar nam je posebno prijalo zategadelj, da bi nas ne motili drugi gosti.

Težko je bilo sestaviti program, kateri bi odgovarjal našim razmeram. Po vsestranskem premisleku sestavili smo ga tako-le: 1. del: 1. Pozdrav gostov. 2. Petje. 3. Slavnostni govor. 4. Sviranje na gosli. 5. Deklamacija. 6. Petje. 7. Sviranje na gosli. 8. Petje. II. del: Prosta zabava.

Povem naj, da mej vsemi našimi rojaki ni bilo pravega pevca, niti glasbenika, niti govornika. In vendar nismo odnehali! Preobširno pa bi bilo pripovedovati, kako smo sestavili mešani tercet, pri katerem so sodelovali gospa Primoževa, že omenjeni prijatelj Anton in moja malenkost, kako smo se vadili in kako so se razdelile ostale vloge.

Veselica sama vršila se je tako-le: Goste sprejemal in reditelj je bil prijatelj Andrej. Prišlo je dvanajst rojakov in trije Hrvatje.

Kar se tiče zadnjih, treba pojasniti, kako so prišli mej Slovence. Hrvate v X. delili smo takrat na tri nejednake skupine. Prva je obsezala tiste Hrvate, kateri so nas nekako „po strani“ gledali ter nas zvali „Kranjce“; v drugo skupino spadali so oni Hrvati, katerim smo bili „braća Slovenci“, kateri se pa dalje niso brinili mnogo za nas; v

baletnim plesalkam poklanja vence s črno rumenimi trakovi. Thunov sistem podkopava patrijotizem. Trdo verujemo v bodočnost našega naroda in s Pa-lackim rečemo: Bili smo prej, ko je Avstrija nastala in živeli bomo, ko je že več ne bo.

Ves čas Kramarovega govora so mu njegovi somišljeniki burno pritrdjevali in viharo demonstrirali zoper grofa Thuna.

Ko so še govorili poslanci Rutowski, dr. Bartoli, dr. Dvořák, Spinčić, Formanek, Forcher, Kaftan, Moric, Schorn, dr. Fořt in Funke, potem se je vzprejel proračun ministerstva notranjih del.

Zbornica se je na to bavila s proračunom domobranskega ministerstva.

Govorila sta poslanca dr. Laginja in Spinčić, potem se je razprava pretrgala.

Prihodnja seja bo jutri.

V Ljubljani, 6. julija.

Začasna volilna reforma. V liberalnih listih se je sprostila misel, da bi se jeseni sklenil nekaj začasen volilni zakon. Po tem zakonu bi se delavcem dalo nekaj mandatov, da bodo zastopani v novi zbornici. Ta volilni zakon bi pa veljal le za jedne volitve in potem bi pa nova zbornica definitivno rešila volilno reformo, o kateri se sedanji parlament ne more sporazumeti. Nam se zdi, da s tako volilno reformo ne bode nič. Konservativci ne bodo hoteli privoliti v nobeno tudi ne začasno volilno reformo, ki bi se ne raztegala na male davkoplačevalce, o teh pa liberalci nočejo dosti slišati. V to bi še liberalci privolili, da mali davkoplačevalci volijo z delavci vkupce, a konservativci pa vsekako hočejo, da volijo posebej. Ravno tiste težave bi se pojavile pri začasni volilni reformi, kakor so se pri definitivni, ker bi začasna volilna reforma pozneje uplivala na definitivno. Iz težave, v katero so stranke zabredle, ko so pokopale Taaffejevo volilno reformo, se ne bodo tako lahko izmotali.

Plener. To, da je Plener odložil svoj mandat, je baje tudi v zvezi z avdijencijo, v kateri je Plener bil povodom poslednje krize pri cesarju. Cesar je odločno grajal, da je Plenerjeva stranka tako zavlačevala razpravo budgeta. Iz tega je Plener spoznal, da so levičarji za dolgo ob veljavo v Avstriji. Čutil je seveda, da očitane v prvi vrsti njega zadeva, ker je finančni minister. Da je on priganjal, gotovo bi budgetni odsek hitreje deloval. Stvar je le Plener sam tudi s tem oviral, da je vsekako hotel še letos dognati davčni zakon, da petakarje pripravi ob volilno pravico. To je pa tudi provzročilo skrajno nevoljo v opoziciji, posebno, ker je predsednik zbornici poslancev baron Chlumecky z vsem svojim uplivom podpiral Plenerja. Mladočehi so se odločili za skrajno obstrukcijo, kar je pospešilo krizo. Levičarji si sedaj prizadevajo, da Plenerja še pridržijo na političnem poprišču, a se jim najbrž ne posreči.

Razveljavljanje konfiskacije. V Črnovicah so bili letos poletu konfiskovali več molitvenih knjig doposlanih iz Rusije. Povod tej konfiskaciji je bilo to, ker je v teh knjigah molitev za ruskega carja. Deželno sodišče je bilo potrdilo konfiskacijo. Nadso-

dišče v Lvovu je pa konfiskacijo razveljavilo in knjige izročilo njih lastnikom.

Volitve na Dunaji. Strašno se jeze liberalni listi, da misli vlada za avgust odrediti volitve za mestni zbor. Tedaj mnogo liberalnih volilcev ne bo na Dunaju, temveč bodo raztreseni po raznih toplicah. Volitve ob tem času bi kazale, da hoče vlada pridobiti protisemitsko večino. Liberalni listi se posebno na to sklicujejo, da bodo profesorji in učitelji tedaj na počitnicah. V resnici jim pa na teh počitnicah ni, saj je vendar še vsakemu v spominu, kako so liberalci baš učitelje in profesorje napadali, ko so volili s protisemiti.

Bolgarska deputacija je dne 3. t. m. prišla v Peterburg. Na kolodvoru so jo vsprejeli člani bolgarske kolonije. V hotelu Bellevue je obiskal metropolita podpredsednik „Slavjanskega blagotvornega občestva“ Sabler, ki je tudi pomočnik vrhovnega prokuratorja svete sinode. Tudi več drugih članov omenjenega društva je obiskalo metropolita. Včeraj je deputacija položila na grob pokojnega cara Aleksandra III. venec. Deputacija ostane v Peterburgu deset dnij. Če jo vzprejme car, še ni gotovo.

Zemun in Madjari. Nedavno je „Pester Lloyd“ bil objavil neki dopis, v katerem trdi, da Zemunčani žele, da se pridružijo Ogerski. To je pa bila le madjarska želja. Zemunski mestni zastop je dne 24. junija jednoglasno protestoval proti temu, da bi se Zemun odtrgal od Hrvatske. Zemunčani bodo tudi v bodoče z besedo in dejanjem zvesti in udani svoji domovini Hrvatski.

Bolgarija in Turčija. Bolgarska vlada zahteva baje od turške odškodnino, ker so turški vo-jaki bili prestopili mejo. Turška vlada pa na vse dotično zahtevanje ne da nobenega odgovora. Bolgarska vlada je v velikih zadregah. Narod jo sili, da naj pospešuje ustajo v Makedoniji, vevlasti jej pa to odločno odsvetujejo.

Novi šolski zakon v Belgiji. V Belgiji se sedaj veronauk v mnogih šolah ne poučuje. Sedanja vlada je zbornici predložila načrt zakona, po katerem bi se v vse ljudske šole zopet upeljal pouk veronauka in bi ta veljal kot prvi predmet. Poleg tega bi se zasebnim šolam, katere vodijo verski redi, priznale jednake pravice z državnimi šolami. Veronauk v šolah bodo učili duhovniki ali pa učitelji pod duhovskim nadzorstvom. Večina za to predlogo je v zbornici že zagotovljena, če tudi se bodo radikalci in socialisti hudo ustavljali. Poročevalec o tej stvari bode poslanec Woeste.

Dopisi.

Iz Starega trga pri Ložu, 4. julija. (Po shodu.) Dopis v „Slovenca“ z dne 3. t. m. z naslovom: „Resnici v čast“ me je napotil, da hočem to resnico v pravi luči pokazati. Vse pisarjenje, da se je strastno agitiralo za ta shod, je gola laž, ker se iz sklicateljev nobeden ni ganil; po vaseh ni ljudem nihče od sklicateljev prigovarjal, vse zanimanje za ta shod je izviralo iz ljudstva samega. Ljudstvo je hotelo izvedeti, ali je obrekovanje domačih mož resnično in bi bilo zelo

 Dalje v prilogi.

tretjo skupino šteli smo Hrvate, kateri so nas iskreno ljubili kakor svoje prave brate, in nam dejanski skazovali svojo ljubezen. Da smo jim tudi mi vračali bratsko ljubav, ni treba še posebej zatrjevati. Šteli smo si torej v dolžnost, vsaj glavne zastopnike te poslednje skupine povabiti na našo domačo veselico.

Pozdravni govor govoril je prijatelj Primož ter poudarjal radost, katera ga navdaja, ko vidi mej nami najmilije nam brate, kateri pri vsaki priliki pokažejo, da so z nami jednega srca in jednega duha. Prijatelj Primož prevzel je bil tudi deklamacijo, ter patetično deklamoval uvod „Krst pri Savici“. Slavnostni govor naložila sta bila prijatelja meni. Mnogo novega pač nisem povedal, zato sem pa svoj govor končal z novim, dotlej neznanim Prešernovim sonetom.

Peli smo Prešernove: „Strunam“, „Luna sije“ in „Mornar“, za nameček pa še druge Prešernove in narodne. O glasbeno-umetniški vrednosti našega petja molčim (in to je razumljivo zakaj), glavno svrho smo bili vendar-le dosegli: naše občinstvo je bilo zadovoljno z nami, mi pa ž njim. Nekaj sličnega moglo bi se reči tudi o goslanju prijatelja Antona.

Omenil bi še, kako nas je skrivno poslušala

nežna in rahločutna gospodična, ki je imela vselej solzne oči, kadar je čula slovenske pesmi, pa grešil bi zoper diskretnost.

Pri prosti zabavi prepevali smo slovenske in hrvatske pesme, kar smo jih znali in napivali Prešernovemu duhu, njegovim častilcem, slovenski in hrvatski domovini i. t. d. Ko je bilo veselje na vrhuncu, preseče nam zabavo — „divji Janez“. Povedal sem že, kak mož je to bil, in zakaj smo se ga ogibali. Odbor je bil sklenil jednoglasno, da se Janez ne sme povabiti na veselico, ker bi gotovo zdradbo napravil in zabavo pokvaril. Ali Janez je zvedel, da so vsi drugi povabljeni, samo on ne, in to ga je tako razjezilo, da se je sklenil osvetiti. In to je tudi storil. Najel je štiri znane rogovileže, kateri so bili sposobni za vse, le za kaj dostojnega ne, jih napojil ter ž njimi pridrl v našo družbo, ko smo bili najbolj veseli. Mi smo se v nepovabljenih goste čudno gledali, ali ti so se malo zmenili za to, ter se drzno mej nas poseli. Janez je brez vsacega uvoda začel zabavljati, njegova druhal pa mu je krepko pomagala.

Videli smo takoj, s kakim namenom je Janez prilomastil k nam, a jasno nam je tudi bilo, da bi vsak upor od naše strani prouzročil škandal. Tega pa nismo hoteli, zato smo se — umaknili. Drug za

rado došle gospode poslušalo. Nasprotniki so neposredno sami pripomogli, da je bil shod povsod naznanjen. Vsa naša agitacija se je omejila na lepake in razposlate vabil. Kaj drugega se sploh ni storilo. Ko pa je „očetovski“ „priljubljeni“ voditelj nasprotne stranke videl prilepljene lepake, je njega in njega stranko popala nekaka nervoznost. Nasprotniki so stikali glave in v kapljici so dan za dnem bila posvetovanja, s končnim rezultatom, naj se shod razžene z vpitjem in tepežem. Voditelj nasprotnikov jo je celo v Ljubljano popihal, da se prepreči prihod g. Koblarja. Ker so nasprotniki vedeli, da bi ta shod ljudem oči odprl in se je voditelj bal za svoj nimbus, uprizoril se je po prej navedenem sklepu pod njegovim vodstvom s sodelovanjem kapelana Stanka Peharca in Franja Pešca iz Cerknice velikanški škandal in pretep, pri katerem bi bili domači orožniki prišli v sila težak položaj, da jim ni narodna stranka moralno pomagala s pomirjevanjem in nagovarjanjem ljudij. Dokazano je, da druhal mladih fantov, privedena na zborovalni prostor, je bila podkupljena in pijana, in da je na gotovo znamenje „očetovsko priljubljenega“ voditelja vsa kmalu začela tuliti, ter da je vsa hkratu udarila po naših pristašah in je ni bilo umiriti. Tudi se pozitivno ve, kdo da je fante v Podcerkvi in drugod nagovarjal k razgrajanju in pretepu in jim obljubil pijače v obilici za isti dan in še za drugič, ker se bode pripravila veselica razgrajadem. Resnično je, da so bili mej druhaljo najbolj znani pretepači našega kraja in res je tudi, da jih je k temu nagovarjal neki odbornik talmi-katoliškega recte pretepaškega društva. Da je vse to resnično, se bode kmalu dokazalo, ker je vsled zadnjega pretepa vloženih pri našem sodišču kaci 6 do 10 tožeb. Kričalo je res tudi nekaj mož. Ravno tisti, ki so bili že sodnijsko kaznovani, so stali v prvih vrstah in nepopisno razgrajali in tem so se pridružile še ženske in otroci. Kakor povsod tudi tu zvejo vse narodnjake liberalce, brezverce, oderuhe i. t. d. Raztrgali so mej ljudstvo laži: da se narodnjaki vpišujejo v drugo vero, da se jim vsak petek hudič prikazuje, da so na misijonski križ privezali starega konja in rekli: „Kristus, ta naj se ti vklanja, mi pa ne,“ da je g. dr. Ferjančič v službi antikrista in prišel drugo vero učiti. Vseled tega je ljudstvo toli razjarjeno, da se še sedaj pretepa po vaseh, da napada poštene ljudi s kamenjem in da je celo podžupan v neki vasi prepovedal vsakemu delavcu stopiti v službo k nekemu kmetu, pripadajočemu naši stranki. Reči se mora, da so pri nas nastali časi, kakor v kaki revoluciji, osobito ker nasprotniki za to skrbijo, da najnižje strasti v ljudstvu vedno bolj razburjajo, ter potem v kalnem ribarijo. Nasprotno pa trdi talmi-katoliška stranka, da hoče kmeta oprostiti vseh davkov in naklad, vseh potov do oblastnij, da odpravi notarjat, katerega bode oskrboval župnik, obeta se denar in Bog vedi kaj vse. Posebno „očetovsko priljubljeni“ voditelj, je leto in dan neprenehoma po vaseh agitoval za to stranko, uporabljač pri tem vse mogoče izraze zoper nas. Opomnili bi ga, da bi bilo boljše, ako bi bil doma in si mislil, da naj ne hodi na solnce, kdor ima maslo na glavi, osobito ker mora ime Maslo sklicati v spominu čudne reči, kateremu bi pridejal še ime Fižolek. Kako daleč smo prišli, kaže to, da so naši katoliki na nagovor g. Hribarja „Predragi Slovenec“ kričali: „Mi nismo Slovenci, mi smo katolici.“ Vsa druga poročila o naši denarni mogočnosti, oholosti, lažeh, obrekljivosti, izživajoči predrznosti so izmišljena. Vprizorjenega škandala in pretepa se ne boste oprali. Stranka pretepačev in zavratnih napadalec ni in ne more imeti bodočnosti, ker je mej nami še mnogo poštenih, pravih notranjskih kremen-značajev in ker bo ves škandal škodoval samo veri in ugledu duhovnikov, ne pa narodni stranki — Resnicoljub.

drugim je zapustil s prezirom Janeza in njegovo druhal. Le prijatelj Andrej hotel se je po robu postaviti proti nepoklicanim zabavljačem, a potolažili smo ga ter odveli seboj.

Janez je oni večer res trijumfoval, da se mu je posrečilo razgnati nas, a kasneje ni več prišel v našo družbo.

Naj še prej omenjeni Prešernov sonet semkaj postavim:

Da bi nebesa milost mi skazale!
Umirile prsi, lica se zjasnile!
Skrbi verige bodo odstopile,
In zdanje bodo bolečine spale.

Te leta, ki so meni še ostale,
Pogleda Tvoj'ga pil bom žarke mle,
In vse se rane bodo zacelile,
Ti boš življenja moj'ga magistrale.

Spet upanje bo v srci zelenelo,
Na novo bo srce spet oživeło.
Kjer Tvoje mило se oko ozira,

Tam mine jeza notranj'ga prepira,
Tam se veselje po obrazu zlije,
Zbude se v srci sladke harmonije.

Nis Vodoran.

Iz Pazina, 1. julija. (Podružnica isterske posojilnice; „Narodni dom“ v Pazinu.) Počasi sicer ali vender-le napredujemo in to navzlic vsem zaprekam, katere se nam stavljajo toliko od strani naših nasprotnikov, kolikor od strani krogov, ki nam ne bi smeli nasprotovati iz ebzirov na državno korist. S 1. t. m. je počela v Pazinu delovati podružnica „Isterske posojilnice v Pulju“. O eminentni važnosti takih zavodov pač ni treba govoriti, a osobito pri nas, kjer oderuhi novčne zadrege naših kmetov izkoriščajo po vzgledu galiških židov. Zato mora biti ves narod hvaležen našim možem, ki se ne strašijo ne truda ne stroškov ter niti strastnih napadov naših nasprotnikov, marveč z jekleno voljo in odločnostjo na to delajo, da spasiyo naše ljudstvo v duševnem in v gmotnem oziru iz rok naših krutih nasprotnikov. Pri nas so društvene razmere skrajno neprijetne. Dandanes se narodno čuteč človek skoro ne upa v gostilno, boječ se izzivanj. Celó tujec, ki se izda za Slovenca, ni pred našimi podivjanimi nasprotniki varen. Res je sicer, da je naše nasprotnike po odhodu njih vrlega prijatelja, bivšega okrajnega glavarja Schwarza — pogum nekoliko zapustil. Ali če ne na tak surov odprt način žalijo ti nositelji „avite culture“, vender še misliti ni na mirno socijalno izhajanje. Da bi se torej tudi v tem pogledu kaj koristilo ter da bi domači in zunanji rodoljubi, ki dohajajo v Pazin imeli kako shajališče ter se ukrepilo narodno društveno življenje, sklenili so tukajšnji rodoljubi, zidati „Narodni dom“. Pravila za to delniško društvo, ki bi imelo izvršiti to namero, so se že odposlala v potrditev višji oblasti ter je celo tudi stavbišče že pripravljeno. Tržaško namestništvo je pravila vrnilo, češ, da ni kompetentno, jih potrditi, ter da spadajo take stvari v delokrog ministerstva notranjih reči. Zato so se odposlala pravila na Dunaj ter se ob enem protestiralo proti odloku namestništva, ker je po mnenju tukajšnjih rodoljubov tudi dotična deželna oblast kompetentna, potrjevati taka pravila. V smislu predloženih pravil amortizovale bi se delnice ter bi konečno postala družba sv. Cirila in Metoda za Istro lastnica „Narodnega doma“. V poslopiju „Narodnega doma“ imela bi prostore narodna društva, posojilnica itd., a bila bi v njem tudi gostilna s spalnimi sobami, klet, pripravnica za trgovino z vinom ter prostori za druge prodajalnice. Poslopije pa naj bi stalo od 50 do 60 tisoč goldinarjev, a delnice naj bi se obrestovale po 3 %. Res je, da bode to podjetje mnogo, mnogo truda stalo, a odločnost i žilavost ter požrtvovalnost, ki so to misel zastopale, so nam porok, da bode to poslopije stalo po konci prej nego bi si marsikdo tudi ne-črnogledec mislil. Razmere pri nas so pa dandanes take, da zamore vsakdo, ki jih pozna, iz njih sklepati, da bode to podjetje uspevalo. Kakor rečeno, po malo sicer, a z Božjo pomočjo in z jekleno vztrajnostjo — pa le napredujemo.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 6. julija.

— (Nov shod v Starem trgu) priredi narodna stranka, kakor hitro bodo rešene nekatere formalnosti.

— (Kako so zviti!) Na naše vprašanje glede agitatorja katoliške stranke, poslanega v Stari trg, izjavlja sinočni „Slovenec“, da uredništvo tega lista nikogar poslalo ni. Čemu se umika? V kateri lastnosti so gospodje svojega agitatorja poslali v Stari trg, ali kot „Slovenčev“ uredniki ali kot voditelji stranke, tega seveda ne more nihče konstatovati, to je tudi vse jedno, istina pa je, da je na stroške katoliške stranke potoval v Stari trg agitatorček. Ta je že opetovano nastopil; kot govornik na raznih nasprotniških shodih a kot bivši socijalistični agitator je izveden, kako razganjati shode in je tudi že od svojega spreobrnjenja ob kapelanski asistenci razgnal dva shoda. Mej tednom je mož delavec v predilnici in je delavce in delavke v tej tovarni že tako nahujskal, da je ta tovarna poleg c. kr. tabačne tovarne pravo katoliško socijalistično gnezdo, kjer se ves dan ne čuje drugega nič, kakor zabavljanje na „liberalce“ in na „kapitalistične oderuhe“.

— (Besede in dejanja.) Naši klerikalni gospodje so silni sovražniki kapitala. Kdor ima 50 gl. denarja, pa ne trobi v klerikalni rog, tega postavijo na sramotni oder in ga slikajo ljudstvu kot oholega bogataša, kapitalista in oderuha, vse to pa zategadelj, da bi pozornost odvrnili od sebe in svoje nenasične pohlepnosti za posvetnim blagom. Starotrški kapelan, ki je že pred leti bil znan v ljubljanskih krčmah kot izvrsten kvartač, je pravi prototip takega moža. Tiste, ki so si s poštnim delom kaj pridobili, črni in obrekuje, sam pa je v kapelaniji uredil minijturni Monte-Karlo. Če mora kmet notarju plačati par grošev za legalizacijo, kriči na vse grlo, če pa mu pri hazardni igri on sam odvzame par desetakov, je to prav in v redu. Ti ljudje ho-

čejo ljudstvu pomagati, pa je izkoriščajo kakor gališki židje siromašne poljske kmete. Usmiljenje jim je nepoznano. Samo jeden vzgled. Ne davno tega je bil v našem uredništvu mož, ki nam je povedal to-le prekarakteristično dogodbico: V neki vasi nedaleč od Ljubljane je potres povzročil velikansko škodo. Dež. predsednik je izročil ondotnemu župniku večjo svoto, naj jo razdeli mej prizadete prebivalce. Župnik je dotičnike poklical in razdelil denar na jednake deleže, potem pa rekel: Vi, Jerajka, dobite 20 gl., meni ste dolžni 18 gl. torej tu imate 2 gl.; vi, Marija Hafner, ste mi toliko dolžni, dobite še 10 gl.; Marija Križnar ravno toliko, Janez Blažon ravno toliko itd. Tako brezsrčno je ravnal očetovski voditelj s svojimi farani tedaj, ko so bili ti v največji bedi. Če je pozneje svojo — „napako“ popravil, je to zasluga drugih faktorjev. Navedli bi lahko še to in ono, a za danes zadoščaj to. Slovenčevci bodo naše može gotovo še pitali s kapitalisti in oderuhi, imeli bomo torej še obilo prilike, razpravljati o takih rečeh. Za vsako besedo bomo navedli dva vzgleda iz nasprotniškega taborja.

— (Novi stavbinski red za dež. stolno mesto.) Kakor znano, prevzela je deželna vlada sestavo novega stavbinskega reda za naše mesto. Dotični načrt je že izgotovljen in občinski svet bo v kratkem imel priliko, posvetovati se o njem.

— (Regulacija mesta.) Danes so prišli državni geometri, da premerijo naše mesto in tako pripravijo kar treba, da bo mogel vladni svetnik Sitte izdelati regulacijski načrt. Meriti začno že v ponedeljek.

— (Meščansko stavbinsko društvo.) v Ljubljani, čegar delavnost se je do sedaj omejevala na sestavo pravil, predložilo je te dni svoja pravila c. kr. deželni vladi v odobrenje. Kakor smo že omenili, odločil se je pripravljajoči odbor za to, da se društvo osnuje kot delniško društvo in ne kot zadruga, da se tako zapreči izstop društvenikov ter vsled tega tudi nestalnost društvenega prometnega fonda. Delnice glasé se na imena ter se morejo prepisati le po določilu §. 7. društvenih pravil, da se ne vrinejo špekulativni, društvenemu namenu škodljivi elementi; to določilo pa je koristno tudi za one, ki bi svoje deleže hoteli prodati, ker bode upravni svet moralno prisiljen, skrbeti za to, da se deleži spečajo mej deležniki, ali pa da se oni deleži, ki so na prodaj, nakupijo za rezervni društveni fond. Upravni svet ne dobi v prvi triletni dobi nikake tantieme, še le po preteku treh let ima občni zbor pravico, dovoliti mu tantiemo. Jasno je torej, da društvo nima namena, nesrečo, ki je zadela naše mesto, izkoriščati v lasten dobiček, nego da hoče le prebivalstvo ljubljansko podpirati v njegovih težnjah, da se porušeno stolno mesto čim preje prerodi. Društvo je že kupilo primerno zemljišče za veliko opekarno in to v Kosezah, kjer se dobiva priznana najboljša ilovica ljubljanske okolice. Tudi deleži se pridno vplačujejo. V kratkem dobilo bo društvo svojega stavbinskega mojstra, da bode zamoglo še letos izdelavati načrte za nove zgradbe kakor tudi za rekonstrukcijo poslopij, prihodnjo spomlad pa se potem prične živahno stavbinsko delovanje.

— (Iz deželnega muzeja.) Kakor znano, bil je tudi deželni muzej „Rudolfinum“ vsled potresa hudo poškodovan, ter je razven plafondov posebno stopnjišče mnogo trpelo. Zbirke so k sreči manje poškodovane, nego se je bilo bati. Razne vaze, majolike itd., ki so se bile razbile, so večinoma zopet sestavljene in zlepljene; težavnejše pa bode urejevanje mineralij in polžev, ki so vsled potresa popolnem v neredu. Poslopije začelo se je kmalu po potresu pod nadzorstvom deželnega inženirja H. r. a. s k e g a temeljito popravljati, ter bodo zidarska dela v par dneh dovršena. V teku prihodnjega tedna prično slikarji svoje delo. Upati je, da se bodo dela v toliko pospešila, da bodo zbirke v drugi polovici prihodnjega meseca občinstvu zopet pristopne. Celó poslopije je sedaj z močnimi železnimi vezmi zvezano tako, da ga še močnejši potres, nego je bil letošnji, ne bi mogel znatno poškodovati. Stopnišče zvezano je isto tako z železnimi obroči, omet na plafondih hodnikov in dvoran pa je pričvrščen z žičnimi mrežami. Krasne, na platno slikane podobe Janeza in Jurija Šubica ostale so k sreči nepoškodovane.

— (Kres sv. Cirila in Metoda na Drenikovem vrhu) še stoji. Blagodejni dež ga je sicer zalil sv. Cirila in Metoda predvečer, prižgal pa se bode ob vsakem vremenu jutri, v nedeljo, zvečer ob 9. uri.

— (Izletu trobentačev in telovadcev ljubljanskega Sokola), ki ga prirede jutri popoldne v Grosuplje, se bodo pridružili tudi gospodje pevci društva „Slavec“. Telovadni in pevski vzpored bode torej jako raznovrsten. Telovadilo se bode na drogu, na bradlji, izvajale proste vaje, telovadske igre in konečno metanje z lovilnikom. Prijatelji društva dobro došli. Odhod ob 3/4 na 1. z južnega ali pa s kolodvora dolenske železnice. Ako bi vreme bilo neugodno, se izlet preloži na prihodnjo nedeljo.

— („Slovensko planinsko društvo“) nanašanja, da se je za jutri določeni izlet na Višarje vsled slabega vremena preložil na teden dni.

— (Pouk na c. kr. obrtnih strokovnih šolah za lesno industrijo in umetno vezenje) se še ni pričel in kakor kažejo razmere, je težko upati, da se šola otvori še v tekočem šolskem letu. Kakor nam poroča ravnateljstvo, je v kratkem pričakovati dotične odredbe naučnega ministerstva. Ko dojde potreben vladni odlok, bode ravnateljstvo vsem učenkam in učencem, oziroma njih starišem, pisмено sporočilo, kako se imajo ravnati glede nadaljevanja pouka, štipendij, spričeval in pričetka šol. Vsekako ne bode nihče izgubil šolskega leta, kdor je do potresa imel ugodne rede; sploh se bode glede klasifikacije postopalo jednako, kakor na tukajšnjih srednjih šolah.

— („Deželno pomočno društvo Rudečega križa“) razpošilja ravnokar letno poročilo o svojem delovanju l. 1894. Društvo ima v Ljubljani bolniško postajo s prenočiščem za 210 mož, rekonvalescentnico za 100 mož in materialno zalogo v vrednosti 1292 gld. 42 kr. Društvo ima 3 častne člane, 220 rednih in 3 podporne. Društveno premoženje je znašalo koncem 1894. l. 12.896 gld. 57 kr. v gotovini in 550 gld. v efekti, torej 1142 gld. 26 kr., več, kakor koncem 1893. l. Podružnic je imelo društvo 15.

— (Polijske vesti.) Kakor je našim čitateljem že znano, presekali je pretečeno soboto zvečer znani postopac Anton Prestopnik konjederčevemu hlapcu Jerneju Sitarju s koso roko, tako da je slednji vsled izgube krvi takoj mrtev obležal. Po storjenem zločinu pobegnili sta brata Prestopnik ter se potikala po okolici. Danes pa sta se sama zglasila pri deželnem sodišču ter bila takoj dejana v preiskovalni zapor. — Na ribjem trgu konfiskovalo se je včeraj ribiču Francu Černetu iz Kašlja 150 platnic, ker ribe niso imele zakonito določene dolgoti 30 cm.

— (Zdravstveno stanje v Ljubljani.) Teden izkaz o zdravstvenem stanju mestne občine ljubljanske od 23. do 29. junija kaže, da je bilo novorojencev 27 (=44.20‰), umrlih 26 (=42.64‰), mej njimi so umrli za jetiko 4, za vnetjem sopilnih organov 5, za želodčnim katarom 2, vsled starostne oslabelosti 1, vsled nezgode 1, za različnimi boleznimi 13. Mej umrlimi je bilo tujcev 12 (=46.1‰), iz zavodov 15 (=57.6‰). Za infekcijskimi boleznimi so oboleli: za tifuzom 1, za vrtico 1 osoba.

— (Umrljivost v Ljubljani.) V prvi polovici tekočega leta umrlo je v Ljubljani 560 oseb, v isti dobi lanskega leta pa 632. Umrljivost v prvi polovici letošnjega leta je tem povoljnejša, ker je povodom potresa umrlo precejšnje število bolnikov, a je skupno število umrlih letos vendar za 72 oseb manje nego lani.

— (Velika nevihta), vihar, ploha in toča je bila v četrtek proti večeru tudi na Bledu in po vsej okolici. Rž je poležana in v Lescah je toča precej škode naredila.

— (Vojaške vesti.) V dobi od 26. t. m. do dne 15. avgusta bode imelo 12 častnikov in 30 gojencev c. in kr. pehotne kadetne šole iz Trsta vaje za mapiranje v okolici Radovljice, Lesc in Bleda.

— (Novomeška c. kr. priv. uniformovana mestna garda) priredi dne 14. julija slavnost v spomin bitke pri Kustoci.

— („Narodni dom“ v Krškem) bode postavila krška posojilnica. Ko je namreč dne 2. t. m. praznovala desetletnico svojega delovanja, se je sklenilo, da bode postavila posojilnico na ta spomin in v proslavo petdesetletnice cesarjevega vladanja dne 2. decembra 1898. leta temeljni kamen svoji hiši.

— (Zdravstveno stanje.) V Breznici v radovljiškem okraju je škrlatna vrtica popolnoma ponehala. Vsega skup je zbolelo 14 otrok, izmed katerih je umrl le eden. — V Šturijah v postojnskem okraju je zbolelo za vrtico 11 otrok, izmed katerih jih je umrlo 5, ozdravel pa 1. Bolezen se je tja zanesla iz Trsta. — V Bitinjah sta za otrpjenjem tilnika še vedno bolni dve dekleti in ima bolezen v poslednjem času intermitujoč značaj.

— (Pri obnem zboru podružnice sv. Cirila in Metoda v Trbovljah), v nedeljo dne 14. t. m., bode poročal poslanec dr. Josip Srnc o delovanju štajerskih deželnih poslancev.

— (Promocija.) Na graškem vseučilišču je bil danes promoviran doktorjem vsega zdravilstva g. Hinko Šuklje, zaslužen član akad. društva „Triglava“, bivši sekundarij v deželni bolnici kranjski. Srčno čestitamo!

— (Nova slovenska posojilnica na Koroškem.) Pri sv. Štefanu v Zilski dolini se je ustanovila slovenska posojilnica, ki je že registrovana. To je že 19. denarni zavod na Koroškem. Vivat sequens!

— (Osobne vesti.) Okrajnima zdravnikoma za tržaško okolico sta bila imenovana v zadnji seji mestnega sveta v Trstu dr. Iv. Bechtlinger in Iv. Susa.

* (Starorimska tiskarna.) Kakor poroča rumunski list „Foaia Diecesana“ v Karansebesu v južni Ogerski, je baje arhitekt in preiskovalec starin Adrijan Diaconu našel v razvalinah nekdanjega rimskega castruma „Bersovia“ pri Bogšanu blizu Temešvara neovrgljive dokaze za to, da so Rimljani, specijelno člani četrte legije Flavia Felix že v drugem stoletju po Kristusovem rojstvu poznali tiskanje s posamičnimi tipi in tudi res tiskali v Bersoviji. Sicer pa govori tudi neko mesto v Ciceronu jasno zato, da so Rimljani poznali tiskanje s posamičnimi tipi. To epohalno najdbo sta tudi že dva akademika iz Bukurešta preiskala in potrdila. V kratkem hoče Diaconu prijaviti izvirne dokaze za svojo trditev.

* (Zarubljeno mesto.) V nemškem mestecu Siegen se je svoj čas neki gasilec močno pohabil. Tožil je mestno občino na plačevanje primerne do smrtne rente in sodišče je obsodilo mesto, da mora možu plačevati po 67 mark na mesec. Gasilec je nekaj časa svojo rento dobival, hkrati pa se mu je ustavila. Ker z lepa ničesar ni dosegel, je nastopil eksekutski pot in okrajni zastop sedaj ugiba, kako mesto zarubiti.

* (Velik požar) je uničil mestece Eslarn na Bavarskem. Izmej 300 hiš se jih je zrušilo 150 in je nad 1400 ljudi brez strehe. Princ-vladar je dovolil za pogorelce 6000 mark.

* (Ponesrečen zrakoplovec.) Iz Rostova na Donu se poroča, da je zrakoplovec Kasimir Krasinski ponesrečil. Spustil se je iz velike višine z padalnikom navzdol, a veter ga je zanesel v reko Don, v kateri je utonil.

* (Podrt most.) V Padovi se je podrl dne 1. t. m. jeden izmej štirih starih zidanih mostov, ki je že razpadal vsled starosti. Na srečo je bil samo jeden človek na mostu ter je padel z razvalinami vred v vodo, iz katere so ga pa rešili.

* (Telefonska bolezen.) V Ameriki se je pojavila pri telefonskih uradnikih neka nova bolezen. Neprestano poslušanje provzroči utrujenost dotičnih organov in se pojavi s početka šumenje po ušesih, pozneje začne glava boleti in se naredi neki absces v ušesni mrenici. Pokazala se je potreba, da se dotičnim uradnikom po tri ali štiri ure trajajoči službi da jedno uro počitka.

**Slovenci in Slovenke! ne zabite
družbe sv. Cirila in Metoda!**

Darila:

Za prebivalce, prizadete po potresu:

Mestnemu magistratu ljubljanskemu došla so nadalje sledeča darila: Upraviteljstvo grajščine Senftenberg na Češkem 100 gld.; županstvo pri Sv. Ani na Hrvaškem zbirko 17 gld.; gospa Klotilda Kainerstorfer, učiteljica glasbe v Lincu, 12 gld.; gospod D. Nešpor, reform. župnik v Nosilavi na Češkem, zbirko 11 gld. 35 kr.; gospa Josipina Gruhner v Šumperku na Moravskem 6 gld. 30 kr.; gospod I. Eschler v Šumperku 2 gld. 40 kr.; gospod Klemens Gruber v Šumperku 2 gld. 10 kr.; gospod I. Bittner v Stettenhofu 1 gld. 70 kr.; gosposcina Alice Czermak v Šumperku 1 gld. 10 kr.; neimenovan v Šumperku 91 kr.; A. I. v Šumperku 60 kr.; M. K. na Dunaju 50 kr.; gospod I. Gödl na Dunaju 40 kr.

Uredništvu našega lista so poslali:

Za družbo sv. Cirila in Metoda: „Gurgel-partija“ pri „Lloydu“ v Ljubljani 20 kron — G. Potrebini, učitelj v Kostanjevici, 4 krone, katere so v proslavo imendana slovanskih apostolov podarili: g. katehet Kastelic, učiteljici gospa Jos. Kalinova in gđna. Jos. Bučarjeva in pošiljatelj, vsak po 1 k. — Zakasnel „Ciril Metodovec“ iz Skofje Loke 1 krono. Skupaj 25 kron. Živeli rodoljubni darovalci in darovalke in njih nasledniki!

Književnost.

— Ljubljanskega Zvona 7. številka je izšla 1. malega srpana in prinaša to-le zanimivo vsebino: Razven manjših pesnic Mozirskega, Resmana in * *, čitamo na prvem mestu prekrasno pesem

Aškrčovo „Jaz“, v kateri se globokoumno filozofski motri aktualni predmet — potres. Pripovedni del prinaša začetek Koščeve povesti „Sama svoja“ in konec Kodrove „Višnjeve pole“ ter nadaljevanje obširne povesti „Groga in drugi“, v kateri kreše iskre živnega humorja gospod R., mlad književnik, ki obeta postati znamenita sila naši pripovedni književnosti. G. Fridolin Kavčič nadaljuje životopise „Znamenitih Slovencev“, g. Ferd. Seidl razpravo o potresih na Kranjskem in Primorskem, ki jasno in prozorno obdeluje predmet aktualne zanimivosti. g. Hauptmann pa nadaljuje svojo učeno razpravo o raznesilih. Z veseljem pozdravljamo „Dunajska pisma“, v katerih nam obeta naš slavn pisatelj J. Stritar, da hoče pisati o tem in onem. Nadejamo se izrednega užitka, spominjajoč se slasti, s katero smo čitali njegova pisma v dunajskem in ljubljanskem „Zvonu“. Listek nam podaja obilico književnih in umetniških opombic in beležek. Na strani 455. zašel je po nekakem naključju odstavek o operi Avguste Holmesove na nepravdo mesto, ker ima stati očitno za onim, ki objavlja dramo Coppéejevo. Na strani 451. pa nas moti v beležki o književnem pozivu jugoslovanske akademije veliko število tiskarskih pogreškov. Na zadnji strani ocenja pravzamično pesnik-strokovnjak poslane izdelke pesniških vajencev. Omenjati moramo tudi platnic, na katerih je pričel g. urednik razpravo „Ali je preobloženost v šolah neizogibna?“, ki bode zanimala širje kroge, ker je potekla iz peresa zató baš kakor pozvanega.

— „Kmetovalec“ ima v št. 12. to le vsebino: Štirje dragoceni lešniki; Šolska izobrazba kmetovalčeva; Seno za konje; Oskrbovanje prašičev; Gibanje plemenskih bikov na prostem; Pokončevanje mrčesov v kokošnjakih; Vprašanja in odgovori; Gospodarske novice; Uradne vesti c. kr. kmetijske družbe kranjske.

Brzjavke.

Podgrad 6. julija. Danes opoldne se je razglasil izid občinskih volitev. Narodna stranka je v vseh treh razredih sijajno zmagala. Na volišču se je zbralo na stotine ljudstva, zastopniki vseh k občini spadajočih vasij so izročili posl. Jenku krasen venec. Raz Stari grad vihra slovenska trobojnica, topiči pokajo. Ves narod spremlja Jenka z navdušenimi živio-klici. Slava neustrašnim volilcem!

Dunaj 6. julija. Poslanska zbornica je v današnji seji rešila domobranski proračun in začelo razpravljati proračun naučnega ministerstva. Pri celjski postavki so se oglasili: pro: Robič, Vošnjak; contra: Menger, Kraus, Kokoschinegg, Hallwich, Steinwender, Russ, Hackelberg, Moscon, Forcher, Lorber, Ludwig.

Dunaj 6. julija. V proračunskem odseku je posl. Beer izjavil, da bode poročal o proračunu za srednje šole, ker so ga za to naprosile vse v odseku zastopane stranke in ker se mu je dovolilo, da glede celjske postavke zavzame svoje posebno stališče.

Trst 6. julija. Zaradi močne burje se je za danes določeni krst ladje „Wien“ preložil na jutri.

Beligrad 6. julija. Srbija stoji pred bankrotom. Ker ni bilo mogoče, sestaviti koalicijske vlade vseh strank, se je naposled udal Novaković in skuša sestaviti naprednjaško ministerstvo.

Narodno-gospodarske stvari.

— **Centralna posojilnica?** (Nadaljevanje k št. 147.) G. ravnatelj Lapajne misli, da bi centralna posojilnica le malo upravnih stroškov imela, da bi ustanovne stroške že polagoma pokrila! Kar se tiče upravnih stroškov, se gospod snovatelj moti, če misli, da bi ti bili le majhni, da bi bilo le malo stroškov mej letom. Tudi centralna posojilnica morala bi imeti svoje prostore na svojem sedežu, morala bi imeti svojo blagajnico in vse predpisane knjige; blagajnica morala bi se oskrbovati skozi celo leto, v knjige moralo bi se upisovati sproti in tudi skozi celo leto. Za to pa se potrebujejo delavci! Tako „mehanično“ se delovanje denarnega zavoda ne vrši, kakor si gospod ravnatelj predstavlja! Centralna posojilnica mora biti že vsled svojega namena vsaki dan odprta, da se lahko uplačujejo deleži, posebno pa še zato, da morejo posojilnice vsaki čas svoje odvišne novce na obresti nalagati pri njej, ali že naložene nazaj tirjati, da se rešujejo prošnje kredita potrebnih posojilnic, da se dovoljen denar priskrbi in odpošlje ali nakaže. Denar ne more ležati mrtev! Pisarij bi pri takem zavodu bilo gotovo toliko, da bi jih nihče ne mogel opravljati brezplačno! Cela korespondenca morala bi se vršiti strogo po trgovskem običaju! To pa še ni vse. Kako pa hoče vodstvo centralne posojilnice prošnje za kredit reševati? Ali se bode vsakej posojilnici, katere se oglasi, dal kredit? Ali se bode toliko dovolilo, kolikor se

Dalje v prilogi.

zahteva, in tolikokrat, kakor se kredit zahteva? Gospodu snovatelju je gotovo iz lastne izkušnje znano, da ima novo ustanovljena posojilnica skoro vsaka premalo denarja, da je to le tam bolje, kjer so penazne osebe v vodstvu in nadzorstvu, ali če se je ustanovila posojilnica v okraju, ki ima premožno prebivalstvo. Nasprotno pa se pri vsaki posojilnici kar s prva oglašja dosti prosilcev za posojila. — Kjer ni vodstvo v rokah skušenih in neodvisnih mož, se misli, da mora posojilnica kar s prva vsem prošnjam za posojila ustreči, da mora izkazati velik promet, da si mora denar posojilnica izposoditi, ako ni hranilnih ulog, da more ustreči vsem zahtevam! Ako hoče centralna posojilnica pri reševanju prošnje za kredit postopati pravilno, ne bo se smela ozirati samo na to, da posojilnica-prositeljca potrebuje kredita, ampak vprašati bode morala, kdo vodi posojilnico-prositeljca in kako se vodi; posebno pa se bode morala centralna posojilnica ozirati na to, kako postopa posojilnica-prositeljca pri izposojevanju denarja, ali določuje mero kredita za vsakega prošnjika na stvarni podlagi, ne pa po licu! V tem oziru se mnogokje greši! Iz tega pa sledi, da bi morala centralna posojilnica, ako hoče pravilno in previdno postopati, navadno zaupnega moža odposlati na lice mesta, da se o vseh razmerah poduči in potem centralni posojilnici poroča. Takega potovanja, ki lahko vzame v enem samem slučaju več dni časa, ne more odposlanec centralne posojilnice na svoje stroške opravljati! Ta način informacije pa bi bil neizogiben, ako bi se ustanovila centralna posojilnica na Krškem, ker tu ni mogoče sestaviti odbora cenzorjev, kakor ga imajo drugi veliki denarni zavodi, in ga morajo imeti, ker brez njega varno in uspešno delovanje ni mogoče. Malim in novo-ustanovljenim posojilnicam ne more in ne sme se priporočati izposojevanje denarja, pač pa se mora povsodi in vselej priporočati, da naj delajo s svojim denarjem, da se oklenejo le za posebne slučaje, n. pr. če se njim odpovedo hranilne uloge v večji meri, — bližnje večje posojilnice, da dajejo s prva mala posojila, na kratek čas in brez intabulacije. Izposojila se namreč ne morejo dobiti „na večne čase“ ampak vsak zavod, ki jih je dal, zahteva prej ali slej, po svoji potrebi, po razmerah časa, da se mu vrnejo! In kedar potem mora tak zavod vrniti izposojilo, pride v velike stiske, spravi pa večkrat tudi taistega, ki je dal posojilo, v zadrege, ker ne more dane obljube točno izpolniti. Zatorej je spet utopija, če gospod ravnatelj Lapajne misli, da mu bode mogoče tako centralno posojilnico osnovati, katera „bode imela gotovino v dno le v drugih slovenskih blagajnicah naloženo, katera bi imela le nalogo, zdaj denar vzeti tej, zdaj drugi posojilnici, (Zakaj, kako in kedar pa?) ga zopet dalje nakazati in naložiti“. Tudi centralna posojilnica bode morala deleže, hranilne uloge in izposojila vračati oz. roma izplačevati, kakor vsaka druga posojilnica, tudi ona bi morala imeti baš za to denar sploh rezerviran. Niti „bogata živnostenska banka“ bi njej v tem oziru ne mogla priznati! Kajti slaba letina nastopi lahko tudi na Češkem, ne samo po Slovenskem, elementarne ne-zgode dogajajo se tudi na Češkem! Denarne krize lahko posebno na Češkem nastopijo, ker je obrtnija in industrija močno razširjena, konkurenca v trgovini največja! Da zmanjka tudi taki banki lahko denar, sme gospod snovatelj iz tega sklepati, da je živnostenska banka šele pred kratkim zvišala delniški kapital, ker ni mogla brez tega zadostiti vsem zahtevam! — Gospod snovatelj misli tudi že na zvezo bodoče centralne posojilnice s češko banko. To pa kaže, da čuti pomanjkljivost projektiranega zavoda tudi sam. Želeti pa je, da pride gospod ravnatelj Lapajne do prepričanja, da bi centralna posojilnica, kakor nam jo hoče on ustanoviti, nikakor ne mogla zadostiti svojemu namenu, da bi ne mogla živeti, da bi nje propad imel slabe posledice za vse slovenske posojilnice, in da prepusti zaradi tega to zadevo večšakom v bančnih, oziroma denarnih zadevah, kedar nastopi za to čas! Do tega pripraviti gospoda Lapajneto in z njim zvezane posojilnice je namen teh vrstic. Gospod ravnatelj Lapajne in vse z njim zvezane posojilnice naj bodo uverjene, da bi že danes rade dajale velike štajerske posojilnice, n. pr. Celjska, Mariborska, Ptujška posojila na osebni kredit po 4% ali 4 1/2%, ako bi bilo to mogoče, ako bi mogle ceneje uloge oziroma kredit same dobiti. Posojilnici v Makolah in v Slatini imata celo duhovnike na čelu, katera gotovo ne nameravata s posojili dolžnikov odirati! Ta dva gospoda bi gotovo tudi rada obrestno mero za hranilne uloge pod 5% znižala, ko bi bilo to mogoče že danes, ko bi se ne bala, da zgubita posojilnici sedanje uloge in da jih ne dobiva v bodoče več! Pa ta dva načelnika posojilnic ne marata delati po teorijah, ampak se ravnata po faktičnih razmerah, kar je jedino pravo! Završujoč svoje pomisleke zoper projektovano centralno posojilnico slovensko še pripominjam, da je treba tudi pomisliti in vedeti, da se živnostenska banka ni osnovala, da bi bila v prvi vrsti centrala čeških in moravskih posojilnic, ampak kot samostalna banka na akcije, katera se peča z vsemi strokami bančnega poslovanja, ne pa le z mehaničnim posredovanjem med posojilnicami, dasi ta centrala kot banka na delnice, tedaj kot obrtno podjetje privabi največ kapitala. Iz tega moramo sklepati in se učiti, kakorana bode naša centralna posojilnica.

Mnogostranska poraba. Gotovo ni domačega zdravila, katero se dá tako mnogostransko porabiti, nego „Moll-ovo francosko žganje in sol“, ki je takisto bolisti utešujoče, ako se namaže z njim, kadar koga trga, zakaj to zdravilo upliva na mišice in živce krepilno in je zatorej dobro, da se priliva kopelim. Steklenica 90 kr. Po poštnem povzetju pošilja to zdravilo vsak dan lekar A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik, DUNAJ, Tschlauben 9. V zaloga po deželi zahtevati je izrecno MOLL-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. 6 (4-9)

30.000 gld. iznaša glavni dobiček cesarsko jubilejske cerkveno zgradbenih srečk. Opozarjamo naše cenjene čitatelje, da se bode zbiranje vršilo nepreklono dne **11. julija**.

Kot dijetetična pijača

zlasti pri nevarnosti epidemije (influenzi, vročinski bolezni, koleri, griži, kakor tudi pri tresljiki) se zlasti priporoča

Radenska kiselica.

Obširen spis brezplačno na vseh prodajnih mestih ali pa direktno pri zdravilišču v kopališču Radein (Štajerska). — Zaloga v Ljubljani pri **Ivanu Linauerju** in **Mihaelu Kastnerju**. (1268-5)

Darila za „Narodni Dom“.

LXX. izkaz „Krajcarske družbe“.

Prenesek	19346 gld. 22 1/2 kr.
Volilo gospoda Alfreda Hartmana po odstetih pristojbinah	86 " 38 "
XVI. izkaz kronskih darov, nabran in izkazan po uredništvu „Slov. Naroda“	89 " 50 1/2 "
Darilo gospoda Gelnerja	— " 50 "
Darilo kmetске posojilnice za ljubljansko okolico	50 " — "
Doneski za mesec april t. l.; plačali so č. p. n. dame in gospodje:	
Fr. Goričnik, I. Hribar, Ferd. Souvan, dr. I. Tavčar in I. Vončina, a 5 gld., skupaj	25 " — "
Dr. A. Ferjančič, I. Gogola, F. Kollmann, J. Lozar, M. Pleteršnik in U. pl. Trnkoczy, a 3 gld., skupaj	18 " — "
Dr. vitez K. Bleiweis, J. Lenče, Fr. Mally, dr. Fr. Munda, Fr. Podgoršek, V. Rohrmann, S. Rutar, Fr. Soss in dr. J. Vošnjak, a 2 gld., skupaj	18 " — "
A. Bayr, J. S. Benedikt, O. Detela, P. Drahsler, J. Duffé, Fr. Gerbič, A. Gogola, I. Gričar, M. Klein, I. Knez, E. Kratochwill, M. Kump, dr. J. Kušar, E. Lah, M. Lavrenčič, J. Martinak, I. Mejač, A. Novak, M. Pavlin, M. Perdan, G. Pirc, K. Pirc, L. Pirc, K. Pleiweiss, K. Pleško, M. Pleško, T. Povše, A. Prosenec, J. Rodé, A. Skaberné, A. Stor, H. Suyer, I. Šesek, dr. Fr. Tekavčič, J. Velkovich, K. Weber, Fr. Wiesthaler, A. Zajec, dr. Fr. Zupanc, M. Zupanc in K. Žagar, a 1 gld., skupaj	41 " — "
Fr. Ban, A. Bartel, I. Bonač, V. Borštner, J. Dolenc, A. Foerster, I. Frisch, M. Goestl, A. Kajzelj, J. Maček, M. Petrič, Fr. Rozman, I. Seunig, M. Sič, P. V. A. Suyer, dr. I. Svetina, I. Šubic, A. Tavčar, J. Tomec, J. Triller, A. Trstenjak in I. Žargi, a 50 kr., skupaj	11 " — "
Darilo gospoda veletržca J. Gorupa na Reki	1000 " — "
Doneski za mesec maj t. l.; plačali so č. p. n. dame in gospodje:	
Fr. Goričnik, I. Hribar, Ferd. Souvan in dr. I. Tavčar, a 5 gld., skupaj	20 " — "
Dr. A. Ferjančič, I. Gogola, F. Kollmann, J. Lozar, M. Pleteršnik in U. pl. Trnkoczy, a 3 gld., skupaj	18 " — "
Dr. vitez K. Bleiweis, J. Lenče, Fr. Mally, dr. Fr. Munda, Fr. Podgoršek, V. Rohrmann, S. Rutar, Fr. Soss in dr. J. Vošnjak, a 2 gld., skupaj	18 " — "
A. Bayr, J. S. Benedikt, O. Detela, P. Drahsler, J. Duffé, A. Gogola, I. Gričar, J. Jenko, M. Klein, I. Knez, E. Kratochwill, M. Kump, dr. J. Kušar, E. Lah, J. Martinak, I. Mejač, A. Novak, M. Pavlin, M. Perdan, G. Pirc, K. Pirc, L. Pirc, K. Pleiweiss, K. Pleško, M. Pleško, T. Povše, A. Prosenec, I. Rodé, A. Skaberné, H. Suyer, I. Šesek, dr. Fr. Tekavčič, J. Velkovich, K. Weber, Fr. Wiesthaler, A. Zajec, dr. Fr. Zupanc, M. Zupanc in K. Žagar, a 1 gld., skupaj	39 " — "
Fr. Ban, A. Bartel, I. Bonač, V. Borštner, A. Foerster, I. Frisch, M. Goestl, A. Kajzelj, J. Maček, M. Petrič, Fr. Rozman, I. Seunig, M. Sič, P. V. A. Suyer, I. Šubic, A. Tavčar, J. Tomec, J. Triller, A. Trstenjak in I. Žargi, a 50 kr., skupaj	10 " — "
Skupaj	20790 gld. 61 kr.

Opomba: Vsem rodoljubnim darovalkam in darovalcem, ki z nami tudi v sedanjem, za Ljubljano tako osodepolnem času tako požrtvovalno in lepo vstrajajo, izreka na njih rodoljubju najtoplejšo zahvalo

odbor „Krajcarske družbe“.

V Ljubljani, dne 30. junija 1895.

Iz uradnega lista.

Izvršilne ali eksekutivne dražbe: Ivota Bajuka posvetstvo v Božjakovem, cenjeno 4867 gld., dne 10. julija in 10. avgusta v Metliki.
Mt. Antona, Marije, Jerneja, Ivana in Jožefa Severja posvetstvo v Kozarjih, potom reasumacije, dne 10. julija in 10. avgusta v Ljubljani.
Ivana in Marije Gregorič posvetstvo v Malih Toplicah, cenjeno 60 gld., dne 10. julija in 14. avgusta v Črnomlju.
Jožefa Štrukelja posvetstvo v Jerneji vasi, cenjeno 909 gld., dne 10. julija in 14. avgusta v Črnomlju.
Marjete Homovč posvetstvo v Cirknici, cenjeno 180 gld., dne 11. julija (potom reasumacije) v Cirknici.
Matije Zlogarja zemljišče v Vidošicah, cenjeno 1150 gld., dne 11. julija (v drugič) v Metliki.
Matevža Masleto posvetstvo v Blekovi vasi, cenjeno 270 gld., dne 11. julija in 10. avgusta v Logatcu.
Jožefa Noseta zemljišče v Zvirčnem, cenjeno 130 gld., in 50 gld.; Janeza Smrekarja polovica zemljišča, v Draščih vasi, cenjena 565 gld., in Antona Perkota polovica posvetstvo v Kalu, cenjena 529 gld.; vse tri dne 12. julija in 9. avgusta v Žužemberku.

Meteorologično poročilo.

Julij	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm. v 24 urah
5.	9. zvečer	734.1	16.9° C	sr. jvzh.	oblačno	
6.	7. zjutraj	732.9	13.9° C	sr. svzhod	oblačno	6.8
"	2. popol.	732.4	17.2° C	sr. svzhod	oblačno	

Srednja včerašnja temperatura 16.2° C, za 2.8° pod normalom

Dunajska borza

dne 6. julija 1895.

Skupni državni dolg v notah	101 gld. 20 kr.
Skupni državni dolg v srebru	101 " 35 "
Avstrijska zlata renta	124 " — "
Avstrijska kronska renta 4%	101 " 50 "
Ogerska zlata renta 4%	123 " 50 "
Ogerska kronska renta 4%	99 " 95 "
Avstro-ogerske bančne delnice	1079 " — "
Kreditne delnice	408 " 10 "
London vista	121 " 15 "
Nemški drž. bankovci za 100 mark	59 " 27 1/2 "
20 mark	11 " 85 "
20 frankov	9 " 61 1/4 "
Italijanski bankovci	46 " 05 "
C. kr. cekini	5 " 68 "

Dne 5. julija 1895.

4% državne srečke iz l. 1854 po 250 gld.	150 gld. 75 kr.
Državne srečke iz l. 1864 po 100 gld.	196 " — "
Dunava reg. srečke 5% po 100 gld.	131 " 50 "
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	— " — "
Kreditne srečke po 100 gld.	199 " — "
Ljubljanske srečke	23 " — "
Rudolfove srečke po 10 gld.	23 " 50 "
Akcije anglo-avstr. banke po 200 gld.	174 " 75 "
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	552 " — "
Papirnat rubelj	1 " 29 1/4 "

Izvirališče: Glesshubl Stalina. Železnica postaja. Zdravilišče in vodovodna napeljava pri Karlovih varih. Prospekti zastoj in franko.

V vročem letnem času

se more priporočati kot najboljša in najkoristnejša (15-1)

osvežujoča in namizna pijača, posebno pripravna za mešanje z vinom, koktajlom in sadnimi sokovi,

GLAVNO SKLADIŠČE
MATTONIJEVE
GISSHUBLER
KISLINE

Ta upliva osveževalno in oživljajoče, vzbuja slast do jedi, pospešuje prebavljenje. Po letu je pravo okrepevalno sredstvo.

Izurjene šivilje in jedna učenka

se takoj vzprejmejo (874-2)
na Mostnem trgu št. 9, I. nadstropje.

Komija

zdravega in dobro izvežbanega za trgovino s porcelanom, steklarskim, železnim, specerijskim in mešanim blagom, potrebujem v kratkem času. — Solidni in povsem zanesljivi prosilci naj se prej ko možno oglašajo pri

Antonu Ditrich-u
trgovcu v Postojni.

(842-3)

Stanovanje

na novo popravljeno, s 5 lepimi sobami in z drugimi zraven spadajočimi prostori, odda se takoj v najem. — Več se izve pri **Elji Predovici** na Poljanskem trgu št. 5. (878-1)

Veternice (žaluzije) lesena in platnena zastirala (roletne)

vseh vrst, najmočnejše in najtrpežnejše blago,

brez konkurence in po najnižji ceni.

Naroča se jedino le pri tovarniškem zastopniku gospodu

Andreju Hallekarju (875-1)

v Gruberjevih ulicah števil. 1

in se zamore gospodom hišnim gospodarjem in p. n. občinstvu posebno pri zgradbi novih stavb najbolje priporočati. — Vzorci so tu na blagovoljni ogled, na zahtevanje se tudi na dom pošljejo. — Za naročila zadostuje dopisnica.

Večja rudniška družba v Slavoniji išče pod ugodnimi pogoji

restavraterja

ki bi imel prevzeti mesarijo v oskrb. Isti bi moral biti sposoben za mesarsko obrt in bi moral položiti **kavoljo 1500 gld.**

Več se izve v tukajšnji trgovni gospoda **I. C. Rogerja**, kjer se vsprejmo tudi ponudbe. (883-1)

Fr. Ks. Jeločnik

krojač (271-19)

v baraki v „Zvezdi“, blizu paviljona

se priporoča slav. p. n. občinstvu za izdelovanje vseh krojaških del.

Naročila izvršujejo se točno in po nizki ceni.

Glavni trg št. 10. Ljubljana. Glavni trg št. 10

Gostilna odda se v najem

Na 1. septembrom 1895 v nekem večjem in priljubljenem izletnem kraju na Kranjskem, ki leži na južni železnici; obstoji iz salona, 2 sob, kleti, kuhinje z vsemi drugimi potrebni p. ostori. Letna najemnina znaša 300 gld. — Več se izve v zavodu za posredovanje A. Kalis-a v Ljubljani. (850-2)

Plemeniti raki!

Sveže lovljeni, **skadoči**, dobro zamotani, poštnina in embalaža prosta.

100—120 komadov lepih	namiznih rakov	gld. 3.—
75—80 "	velikih	" 3:50
55—60 "	velikanov z dvema tolstima	" 4:40
32—35 "	debelima škarjema	" 5:50
	solo-velikanov, izbrane, naj- večje živali, od 15 otm. naprej	" 5:50

Jamči se za to, da dospo živi, skadoči.

Gosje perje!

skubljeno z roko, bliščeče belo, gld. 1:25, isto perje nesku-
bljeno 85 kr., puh bliščeče belo, non plus ultra gld. 2:25 funt
poštne prosto. Vse po povzetju razpošilja

Henr. Schapira, Buczac, Galicija.

Opazka: Referencije so na razpolaganje. (743-24)

Za Ljubljano in okolico

iščemo **spretnega agenta** v svrhu razpečavanja zako-
nito dovoljenih državnih papirjev in srečk. Visoka pro-
vizija in eventualno stalna plača. (507-18)
Menjalnično društvo glavnega mesta Budimpešte Adler & Co.

Odlikovani na svetovni razstavi
(1331) v Čikagi s svetinjo.

Učenec

star 12—14 let, ki je obiskoval saj prvi razred srednje
šole, vzprejme se takoj v **specerijško in galan-
terijsko prodajalnico** na deželi. — Več se izve pri
upravnistvu „Slovenskega Naroda“. (807—10)

Podružnica v Ljubljani
zagrebškega stavbnega podjetništva
Pilar, Mally & Bauda
arhitekt, inženirji in mestni stavbeni mojstri.

Tehnični bureau: (726—17)
Trubarjeve ulice št. 1 (blizu St. Jakobskega mostu).
Ure za dogovore od 2. do 3. ure popoldne.

Prevzemanje in izvrševanje
načrtov, projektov, proračunov stroškov,
novih zgradb in prezidav
sploh stavbnih del vsake vrste.

Cenik vin vipavske in istrske vinarske zadruge.

V skladišču v Šiški št 9 nad 56 litrov:

	hektoliter
Vipavsko belo I. vrste	24.—25.—
II.	23.—23:50
Vipavski Rulandec, desert	37.—
Rizling	30.—
Vrhovec	21:50
Vipavska Sipa	37.—
Kraljevina	—
Istrski teran, stari	16.—
novi	18.—
Istrsko belo	19.—
Istrski Refoškati, desert	35.—
Refoško, 100 butelj	90.—

V pivnici (na drobno) na Bragu št. 1:

	liter
Vipavsko belo	po gld. —36
Vipavski Vrhovec	—36
Rulandec, desert	—52
Rizling	—48
Burgunder	—
Vipavska Sipa	—52
Vipavski Vrhpoljec, buteljka	—70
Istrski teran, stari	—32
novi	—32
Istrsko belo	—32
Istrski Refoškati, desert	—50
Refoško, buteljka	1:20

Zadrugi razpošiljati tudi vina in vzorce direktno. (194—10)

Preselitev prodajalnice.

Dovoljujem si slavnemu p. n. občinstvu uljudno naznaniti, da sem svojo
prodajalnico manufakturnega in lišpnega blaga

zaradi razrušenja hiše premestila s Sv. Petra ceste

v Špitalske ulice št. 2.

Izrekajoč svojo najtoplejšo zahvalo na zaupanju, ki se mi je skozi 28 let
naklonilo, priporočam se slavnemu p. n. občinstvu tudi za naprej in beležim
z velespoštovanjem

(789—5)

Terezija Eger.

FR. ČUDEN

urar

v Ljubljani, Mestni trg

priporoča svojo največjo zalogo

vsakovrstnih švicarskih ur,
uhanov, zlatnine in srebrnine.

Zaradi velike nesreče potresa ni sedaj nobene kupčije, torej prosim,
kdor misli uro kupiti, naj jo sedaj naroči ali kupi. V ceniku postavljene
cene so zdaj za 10% **znižane**. — Priporočam se z vsem spoštovanjem

Fr. Čuden.

(540—13)

urar v Ljubljani.

Ceniki se dobivajo zastoj in se tudi po pošti pošiljajo.

C. kr. priv.

tovarna gasilnih in gospodarskih strojev itd.

Czech pri Prostějovu. Podružnica v Zagrebu, Pragi-Smichovu

OGLAS.

Čast mi je s tem sl. gospodarskim, občinskim in mestnim poglavarstvom in
upravam prostovoljnih gasilnih društev na Kranjskem, Koroškem, Štajerskem in
Primorskem uljudno naznanjati, da sem **dné 1. julija t. l.**

v Zagrebu, Frankopanska ulica št. 9

otvoril svojo

podružnico z vsakovrstnimi gasilnimi stroji, orodjem in
opravo, kakor tudi s kmetijsko-gospodarskimi stroji.

Dovoljujem si p. n. oblastnike, gg. interesente, posestnike, občinska pogla-
varstva in slav. gasilna društva uljudno naprositi, da me v tem novem podjetji
blagovolé kakor dosedaj tudi v bodoče s svojim zaupanjem in z obilimi naročili
počastiti. Zagotavljam, da bodem vsako najmanjše naročilo strogo solidno izvršil
in v vsakem oziru p. n. naročnike zadovoljil.

Z odličnim spoštovanjem

(869—2)

R. A. SMEKAL.

Do 1. junija in od 1. septembra tarif za stanovanja znižan na 25%.

Zdravilišče

KRAPINSKE TOPLICE

na Hrvatskem,

od postaje Zagorske železnice „Zabok-Krapina-Toplice“ oddaljeno jedno vožno, otvoreno
je od 1. aprila do konca oktobra. **30 do 50 stopinj R. topli akrototermi** eminentno
delujejo pri protinu, pri mišični in sklepni skrnini in nje poslednjih bolesth,
pri bolih v boku, živčnih bolesth, bolesth na polti, in vsled ran, kroničnem
morbus Brightii ali vnetici obistij, otrpnenji, pri kronični vnetici maternice,
pri eksudatih v peritonalni vezni tkani. Velike **basinske, polne, posebne mra-**
more in kropilne kopelji, izborna urejene **znojne komore** (sudariji), **masaža**,
elektriciteta, švedska **zdravilna gimnastika**, udobna stanovanja. Dobre in cenene
restavracije, stalna **zdraviliška godba vojaške godbe c. in kr. pešpolka**
nadvojvode Leopolda št. 53. Velika senčnata **izprehajališča** i. t. d. Od 1. maja vsak
dan promet s poštanim omnibusom s **Zabokom in Poljčanami**. (428-12)

Kopališni zdravnik **dr. Pavel pl. Orešković**. Brošure v vseh knji-
garnah. Prospekte pošilja in pojasnila daje

kopališko ravnateljstvo.

I. M. Ecker

stavbno in galanterijsko kleparstvo, izdelovanje orna-
mentov iz cinka in kovopisnih del

Kolizejske ulice št. 1 **Ljubljana** Dunajska cesta št. 7

priporoča se za prevzetje:

a (269—5)

vseh v to stroko spadajočih del, zlasti **stavbnih del vsake vrste** iz poljub-
nega materiala, **krova dela v lesnem oementu in strešnem kleju**,
dalje vsa namazanja in popraviljanja, ki so s tem zvezana.

Napravljanje **strelivočnih naprav** po preskušeni sistemih v stro-
kovnjaški solidni izvršitvi po zmernih cenah.

Skladišče lesnega oementa, strešnega laka, strešnega kleja,
kakor tudi vsega **hišnega in kuhinjskega orodja**.

V mojo stroko spadajoča naročila ali popraviljanje **točno in po cenl**.

Proračuni stroškov na zahtevanje zastoj brez daljnih stroškov.

Staroslavno žvepleno kopališče na Hrvatskem

Železniška
postaja

Varaždinske toplice

pošta in
brzojav

Zagorske železnice (Zagreb-Čakovec).

Analiza po dvornem svetovalcu profesorju dr. Ludwigu l. 1894. 58° C. vroč vrelce, žve-
pleno mahovje, nedosegljivo v svojem delovanju pri mišični skrnini in kostenini v člankih,
bolesth v zgibih in otrpnenji po vnetici in kilavosti, protinu, živčnih bolesth,
bolesth v kolki i. t. d., ženskih bolesth, polnih in tajnih bolesth, kroničnih
bolesth obistij, mehurjem kataru, škrofulah, anglički bolesth, kovnih dis-
krazijah, n. pr. zastrupljenji po živem srebru ali svincu i. t. d.

Pivno zdravljenje pri bolesth v žrelu, jabolku, na prsih, jetrih,
v želodcu in črevih, pri žilni i. t. d. i. t. d.

Elektrika. — Masaža.

Zdravilišče z vsem komfortom, celo leto odprto; sezona traja od 1. maja do 1. oktobra.

Prekrasen velik park, lepi nasadi, lepi izleti, stalna zdravilška godba, plesne zabave, koncerti i. t. d.

Na postaji Varždinske toplice pričakuje sleherni dan omnibus goste. Tudi so na razpolago posebni
vozovi in se je zaradi istih prej obrniti na oskrbnistvo kopališča.

Zdravniška pojasnila daje kopališni zdravnik **dr. A. Longhino**.

(518—11)

Prospekte in brošure razpošilja zastoj in poštnine prosto

oskrbnistvo kopališča.

Najboljše vrste piva

v sodih in steklenicah

iz (290—17)

združenih pivovarn Schreiner v Gradcu
in Hold v Puntigamu

priporoča po tovarniških cenah

zaloga piva

prve graške delniške pivovarne

M. Zoppitsch

v Kolodvorskih ulicah št. 24 v Ljubljani.

Na pismene polizvedbe odgovarja se nemudoma in frankovano.

Mala oznanila

Pod Trnovo št. 2.

Veliko zalogo

klobukov

priloga

J. Soklič.

Pod Trnovo št. 2.

Z najraznovrstnejšimi, štirikrat na dan svežimi, ukusnimi, zdravimi in slastnimi, v

slaščičarski in pekovski obrt

spadajočimi izdelki postreže točno trdka

Jakob Zalaznik

Stari trg št. 21. (94)

Tu je dobiti vsak dan domačo potvico, vseh vrst kruh na vago, ržen kruh in prepečenec (Vanille-Zwieback).

Sukneno blago in ostanki

se prodajajo po najnižjih cenah pri

Hugonu Ihl-u

v Ljubljani, Pred škofijo št. 2.

Kavarna Malloth

(„Pri Virantu“)

na Sv. Jakoba trgu.

Podpisane se priporočam sl. občinstvu za obilen obisk moje kavarne ter zagotavljam dobre pijače ter točno postrežbo.

Z velespoštovanjem

Ivan Lekan,

kavarnar.

(96)

HOTEL Ljubljana (182)

Sv. Petra cesta št. 9.

V središču mesta, blizu južnega kolodvora, poštnega in brzojavnega urada.

LLOYD

Izborna, cenena restavracija. 20 elegantno urejenih sob.

Ukusna jedila, pristni dolenski oviček. — Salon za veselice. — Poleti lep sončen vrt. — Gg. trgovskim potnikom dovoljujejo se znižane cene.

Karol Počivaunik, hotelir.

Fr. Kaiser

puškar v Ljubljani,

Šelenburgove ulice št. 6 (98)

priporoča svojo veliko zalogo orožja za lov in osebno varnost, streljiva in potrebščin za lovcu. Specialitete v ekspresnih puškah in pištolah, ki jih sam izdelujem. Popravki se izvršujejo v moji delavnici.

A. KUNST

Ljubljana, Židovske ulice št. 4.

Velika zaloga obuval (99)

lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na izbero.

Vsakešna naročila izvršujejo se točno in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in zaznamujejo. Pri zunanjih naročilih blagovoli naj se vzorec vposlati.

10 gld. samo stane pri meni fin modroc na peresih (Feder-matratze) iz najboljšega blaga solidno narejen. Ne zamenjajte mojih kot najboljši znanih modrocev z onimi, kot jih n. pr. tukajšnji mizarji nepopolnoma izvršene ponujajo. Zlato od 10 do 30 gld.; divani, otomani, garniture in vsa tapetniška dela po najnižji ceni.

Tapetniška kupčija OBREZA

v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 1.

Josip Reich (101)

Poljanski nasip, Ozke ulice št. 4

priporoča čast. občinstvu dobro urejeno

kemično spiralnico

v kateri se razparane in nerazparane moške in ženske obleke lepo očedijo. Pregrinjala vprejmo se za pranje in črni v pobarvanje. V barvarji vprejmo se svilnato, bombažno in mešano blago. Barva se v najnovejših modah.

Ustanovljeno **J. J. NAGLAS** leta 1847.

tovarna pohištva

v Ljubljani, Turjaški trg št. 7 in Gosposke ulice (Knežji dvorec).

Zaloga najraznovrstnejšega pohištva, lesenega in oblazinjenega pohištva, zrcal, sturarskega in pozlatareškega blaga, pohištvene robe, zavese, odeje, preprog, zastiral na valjeh, polknov (žaluzij). Otroški vozički, železna in vrtna oprava, nepregorne blagajnice. (102)

Restavracija „Pri Zvezdi“

cesarja Josipa trg.

Velik zračni vrt, stekleni salon in kegljišče.

Priznana izvrstne jedi in pijače in skupno obedovanje.

(103) **F. Ferlinc, restavratör.**

IVAN JAX

v Ljubljani, Dunajska cesta 13.

Tovarniška zaloga

šivalnih strojev in velocipedov.

Ceniki (104)

zastonj in poštnine prosto.

Čast mi je naznanjati, da sem prevzela po smrti mojega moža Frana Toni

kovaško obrt

katero bodem nadaljevala, ter se priporočam za vsa v to stroko spadajoča dela po nizkih cenah, zlasti za nove podkove. Dobro delo in točna postrežba.

Z velespoštovanjem (105)

Ivanka Toni

v Vodmatu št. 4.

Brata Eberl

Ljubljana, Frančiškanske ulice 4.

Slikarja napisov, stavbinska in pohištvena pleskarja.

Tovarna za oljate barve, lak in pokost. (106)

Glavni zastopnik Bartholi-Jevega originalnega karbolina. Maščoba za konjska kopita in usnje.

Uran & Večaj

Ljubljana, Gradišče št. 8, Igriske ulice št. 3

priporočata p. n. občinstvu svojo veliko zalogo vsakovrstnih

pečij in glinastih snovij

kakor tudi

štedilnikov

in vseh v to stroko spadajočih del po nizkih cenah. (107)

Izborna apno

iz kopanega kamenja (apnenika), izvrstno izžgano, ima vedno na prodaj in v vsaki množini po običajnih cenah

(108) **Andrej Maurer**

posest. apnenice v Zagorji pri Savi.

HENRIK KENDA

v Ljubljani.

Najbogatejša zaloga za šivilje.

(109)

ANTON KOŠIR

v Ljubljani, v Kolodvorskih ulicah št. 39, poleg juž. kolodvora

priporoča svojo zalogo (110)

izvrstnih jermenov za stroje

po najnižjih cenah, ravno tako jermena za šivati in vezati.

Kovčki „en gross“ gg. trgovcem po najnižjih tovarniških cenah.

Mehanik Ivan Škerl

(111)

Opekarska cesta št. 16 v Ljubljani

priporoča se p. n. občinstvu za izvrševanje vseh v njegovo stroko spadajočih del in popravkov, kakor šivalnih strojev, velocipedov i. t. d. po najnižjih cenah.

Vnauja naročila se točno izvršujejo.

G. Tönnies

v Ljubljani.

Tovarna za stroje, železo in kovinolitvico.

Izdeluje kot posebnost: vse vrste strojev za lesoreznilce in žage. (112)

Prevzame cele naprave in okurjuje parostroje in kotle po najboljši sestavi, slučajno turbine in vodna kolesa.

Maksimilijan Patat-ova naslednika F. Merala & Bonč (113)

v Ljubljani, sv. Petra cesta št. 32, ali pa sv. Petra nasip št. 27

priporočata se p. n. občinstvu za ženske in moške obleke, razparane in cele, iste se lepo očedijo; vzprejemata vsakovrstna pregrinjala, svilnate robe in trakovce za pranje in pobarvanje, kakor tudi svilnato, bombažno in mešano blago vseh barv. Obleka se čisti, pere in barva hitro, dobro in po nizki ceni.

J. Hafner-jeva pivarna

Ljubljana, sv. Petra cesta št. 47.

Zaloga Gösskega marčnega piva

v sodčkih in steklenicah.

Priznana izvrstna restavracija z veliko dvorano za koncerte itd. in lepim vrtom. (114)

== Keglišče je na razpolago. ==

Uhod je tudi iz Poljskih ulic.

Prej **Alojzij Erjavec** Prej **J. Zor**

(115) čevljarški mojster

v Ljubljani, Čevljarske ulice št. 3

priporoča se prečast. duhovščini in slav. občinstvu za obilno naročevanje raznovrstnih obuval, katera izvršuje cenó, pošteno in iz zanesljivo trpežnega usnja od najfineše do najprostejše oblike. Mere se shranjujejo. Vnaujem naročilom naj se blagovoljno pridene vzorec.

Zajamčeno pristni kranjski brinjevec

liter po gld. 1-20 in

medenovec

liter po gld. 1.—, ki ga priporočajo zdravniki, pri

(116) **Oroslav Dolencu**

trgovina z voščeno in medom

Ljubljana, Gledališke ulice 10.

5 do 10 gld.

vsakdanjega gotovega zaslužka brez glavnice in risika nudimo tudi v najmanjšem mestu moškim in ženskim, ki se hoté baviti z razpečevanjem srečk in vrednotnih papirjev. — Ponudbe pod „leichter Verdienst“ Rudolfa Mosse-ju na Dunaji. (454 0)

Anton Presker

v Ljubljani

na Sv. Petra cesti števil. 16

priporoča svojo veliko zalogo gotovih oblek za gospode in dečke, joplo za gospe, plaščev za gospe, nepremočljivih havelokov itd. Obleke po meri se po najnovejših vzorcih in po najnižjih cenah solidno in najhitreje izgotovljajo. (118)

M. KUNC

krojaško obrtovanje

Gospodske ulice št. 7 v Ljubljani

priporoča svoje izborne izdelke civilnih in uniformskih oblačil po meri. Bogata izber dobrega modnega blaga je vedno v zalogi; vzprejemajo se pa tudi naročila s pridejanim blagom. Fini in pravilni kroj, izborna delo in ceno postrežbo jamči obče znana zmožnost in solidnost trdke. (119)

Fran Detter

Ljubljana, Stari trg števil. 1.

Prva in najstarejša zaloga

šivalnih strojev.

Tu se tudi dobivajo vsakovrstni kmetijski stroji, kakor slamoreznilce, mlatilnice i. t. d. Ceniki zastonj in poštnine prosto.

Fotografična povjemnica

J. ARMIČ

Ljubljana (121)

Marije Terezije cesta št. 5.

Krojač za civilne obleke in raznovrstne uradniške uniforme.

F. Cassermann (298-18)

v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 4

se priporoča slav. občinstvu za izdelovanje civilnih oblek po najnovejši fažoni in najpovoljnejših cenah. Angleško, francosko in tuzemsko robo ima na skladišču. — Gg. uradnikom se priporoča za izdelovanje vsakovrstnih uniform ter preskrbuje vse zraven spadajoče predmete, kakor sablje, meče, klobuke za parado itd.

Poverjeni zalagatelj c. kr. uniformske blagajnice drž. železnice uradnikov.

Cesarsko-jubilejske cerkveno-zgradbene srečke à 1 gld.

(762-13)

Glavni dobitok **30.000** goldinarjev vrednosti.

Srečke priporoča J. C. Mayer v Ljubljani.

Zrebanje že v četrtek!

Otvorjenje trgovine in priporočilo.

Podpisane si usoja najudaneje naznanjati velečenjenemu p. n. občinstvu Ljubljane in okolice, da je z današnjim dnevom otvoril

na Preširnovem trgu št. 3

trgovino z zlatnino in srebrnino.

Za popraviljanja in vsa v to stroko spadajoča dela se priporoča podpisane in prosi z zagotovilom najtočnejše in najsolidnejše postrežbe za blagohotna naročila.

Z velespoštovanjem

Andrej Doktorič

juvelir, zlatar in srebrar v Ljubljani, Preširnov trg št. 3.

(877-1)

Fr. Čuden, Ljubljana, Mestni trg.

Jedino zastopstvo za Kranjsko svetovnoznane

tovarne za bicikle Ivan Puch in drugovi v Gradci kakor tudi

orožne tovarne za bicikle „Steyer“

in več drugih znanih tovarn. — V zalogi se dobivajo tudi vse pritlikline za kolesa, kakor: svetilke, zvonci, sedla, zračne sesalke itd. itd. vse po najnižjih cenah. (712-9)

Ceniki na razpolaganje.

Popolna razprodaja.

Zaradi opustitve trgovine se po znatno znižanih cenah razprodaja kuhinjsko posodje, okovi, orodje, peči, krtače itd.

pri

(810-8)

Alb. Achtschin-u

Ljubljana, Gledališke ulice št. 8.

Karl Wanitzky

arhitekt in mestni stavbeni mojster z Dunaja

prevzema

vsakovrstne poprave, prezidanja in nove stavbe

pod najugodnejšimi pogoji.

Pojasnila se dajo na Marije Terezije cesti št. 12, II. nadstropje, vsak dan od 2. do 3. ure popoldne. (725-17)

Št. 1347.

(876-1)

Razpis natečaja.

Vsled sklepa občinskega zastopa in v smislu deželnega zakona z dne 17. marca 1874 razpisuje se s tem natečaj na

mesto zdravnika

občine Volosko (za Volosko in Opatijo) z letno plačo 800 gld., plačljivih v mesečnih anticipatnih obrokih iz občinske blagajnice.

Zdravnik bo zavezan zdraviti siromašne bolnike brezplačno in voditi občinsko zdravstveno uradovanje, pregledovati mrlične in obiskovati kakor je predpisano goste, prihajajoče iz dežel, ki so kot po kaki epidemiji bolezni okužene proglašene.

Službena pogodba bo za sedaj sklenjena za leto dni kot za poskušnjo od 1. novembra 1895. naprej in potem, če ne bo od jedne ali druge strani tri mesece pred pretekom tega časa služba odpovedana, na tri leta in pozneje od leta do leta z trimesečno poprejšnjo odpovedjo od jedne ali druge strani.

Prošnje opremljene z diplomom vseukupnega zdravilstva, s spričevalom avstrijskega državljanstva in znanja hrvatskega odnosno slovenskega, nemškega in italijanskega jezika morajo se vložiti do 20. julija 1895. pri podpisaneu.

Glavarstvo občine Volosko

dne 1. julija 1895.

Načelnik.

Štajersko deželno zdravilišče

Rogatec-Slatina.

Postaja južne železnice Poljičane. Sezona od 1. maja do 1. oktobra.

Pirno in kopelno zdravljenje in zdravljenje s sirotko in elektriko.

Prospekte razpošilja ravnateljstvo.

Svetovnoznane kiselice, sodržujoče Glauber-jevo sol, priporočevane od prvih medicinskih avtoritet pri boleznih prebavnih organov in dihal, in sicer:

Tempeljski vrelec kot najboljša osvežujoča pijača,

Styria-vrelec kot preskušeno zdravilo v sveži polnitvi oskrbnitvo kopališča Rogatec-Slatina. (491-13)

L. Luser-jev obliž za turiste.

Gotovo in hitro upravljač sredstvo proti kurjim očesom, žuljem na podplatih, petah in drugim trdim praskam kože.

Veliko priznanih pisem je na ogled v

glavni razpošiljalnici:

L. Schwenk-a lekarna

(13 27) Meidling-Dunaj.

Pristen samo, če imata navod in obliž varstveno znamko in podpis, ki je tu zraven; torej naj se pazi in zavrne vse manj vredne ponaredbe.

Dobiva se v lekarnah.

Ta obliž dobiva se le v jedini veliki količini po 60 kr. zahtevaj brezno Luser-jev obliž za turiste.

Pristen v Ljubljani: Jos. Mayr, J. Švoboda, U. pl. Trnkoczy, G. Piccoli, L. Grečel; v Radolfcevu S. pl. Šladovič, F. Haika; v Kamniku J. Močnik; v Celovci A. Egger, W. Thurnwald, J. Birnbacher; v Brezavi A. Aichinger; v Trgu (na Koroskem) C. Menner; v Beljaku F. Scholz, Dr. E. Kumpf; v Gorici G. B. Pontoni; v Wolfenbergu A. Huth; v Kranju K. Savnik; v Radgoni C. E. Andrien; v Idriji Josip Wardo; v Radovljici A. Roblek; v Celju K. Gela; v Crnomlju: F. Haika.

Kneza Ivana Liechtensteinskega

tovarna glinastih izdelkov in opeke

v Unter-Themenau pri Lundenburgu

ponuja svoje

plošče iz finega klinkerja in mozaične plošče za vsake vrste tlakovanje v najlepši izdelavi.

Dvojnopoosteklenjene cevi iz kamnine

nastavke za kamine, pična ali klajna korita, školjke za scanje.

Klinker-jeve opeke, peči s pečnicami in ognjiščne pečnice v razni izdelavi.

Zarezane strešnike, navadne strešnike, lišna opeka za vnanost poslopij, posteklenjena in neposteklenjena v najboljši kakovosti.

Ceniki so na razpolago.

(770-6)

F. P. Vidic & Comp.

v Ljubljani

priporočajo po najnižji ceni:

Zarčane strešnike (Strangfalzziegel) najboljše in najcenejše kritje.

Mozaik (šamotni) tlak za cerkve, hodnike, tratoarje itd. Priznanice že napravljenih tlakovanj so na razpolago.

Cevi iz kamenine za vodovode, stranišča itd.

Nasade za dimnike.

Lončene peči vsake barve.

Stedilna ognjišča.

Roman in Portland cement.

Proti ognju varno opeko in plošče.

Strešno lepnino ali klej (Dachpappe).

Karbolinej ter isto tako vse v stavbinsko stroko spadajoče predmete. (345-13)

Nova traverza na prodaj

v dolgoti 5 metrov in 30 cm. in v visokosti 32 cm. pri Pavlu Bizjak-u v Kranju. (865-2)

Učenec

z dobrimi spričevali in iz dobre hiše se takoj vzprejme pri

Jerneju Reitz-u v Ljubljani

Reseljeva cesta št. 1. (862-2)

Izdelovanje perila

Na debelo! za gospode, gospé in otroke. Na drobno!

Srajce za gospode
bel šifon, gladka prsa, brez zavratnika, brez manšet,
27 vrst.
1 komad po gld. 1-10 do 2-70
6 komad. " " 6-25 " 15-
Srajce za dečke
v 4 velikostih, kakor zgoraj
1 komad po gld. 1- do 1-40
6 komad. " " 5-75 " 7-75
Spodnje hlače (gate)
za gospode 6 kakovostij
1 kom. po gld. -80 do 1-40
6 kom. " " 4-50 " 7-50
12 ovrtnikov
gld. 1-50 do gld. 2-20.
12 parov manšet
od gld. 3-30 do 4-60.
12 komadov
predsrajcnikov,
od gld. 3-25 do 5-
Prezema se opreme za novejšence.
Cenili v nemškem, slovenskem in italijanskem jeziku
se na zahtevanje pošlino prosto pošljajo.

Za brezhiben kraj in najsolidnejšo postrežbo jamči trdka

C. J. Hamann v Ljubljani

zalagatelj perila več c. kr. častniških uniformovalšč in uniformovanja v naši c. in kr. vojni mornarici.

Pohišno opravo

skladno za vrte, v stárokmet'skem slogu za sobe izdeluje in

stavbarsko mizarstvo

izvršuje po nizki ceni

Jakob Žumer

(naslednik Zois-Gützl)

v Gorjah pri Bledu.

Na zahtevo se brezplačno določijo ilustrirani ceniki. (689-7)

Elegantni album

→ Ljubljana po potresu

in cesar v Ljubljani, s 16 jako zanimivimi podobami ljubljanskih razvalin, v platno vezan in pozlačen, kot najlepši vseh do sedaj izišlih, po jako nizki ceni samo 40 kr. in opis potresa zraven zastoni. — Ilustrovane knjižice po 20 kr., več skupaj pa ceneje.

Zahteva naj se le **Paulinov** elegantni album ali ilustrovan knjižica, ki se dobivata po vseh knjigarnah.

V blagohotno naročanje se priporoča

(843-4) **Jos. Paulin v Ljubljani.**

Tovarna parketov

v Solkanu pri Gorici.

Naznanjamo vsem gospodom lesnim trgovcem, posebno onim, kateri trgujejo s hrastovi, da naša tovarna

kupuje hrastove deščice

na vagone in jih prevzame tudi od 15 do 20 vagonov. — Kupčija se skl-ne za celo leto. (827-5)

"Crème Venus", sredstvo za konserviranje
ljivo kosmetično sredstvo, ki zlasti zabranjuje, da polt ne postane
raskava in se ne svetl kakor od masčobe, polt postane marveč snežno
bela, ne kažejo se na njej gube in ostane mladostno sveža. **"Crème
Venus"** ne vsebuje nikakih masčobnih tvarin, ne postane torej
nikoli žaltav in se more brez kvara uporabljati o vsakem poljubnem
dnevem in letnem času. V interesu občinstva se prosi, da naj se
natanko pazi na gori natisneno varstveno znamko. **Cena 2 gld.**

Tekoči puder "Eugénie" iz mirtovih eye-
tov v svrhu polep-
ševanja barve polti, katera ostane vedno cvetoča in mladostna. Po-
daja i obrazu i zatilku, kakor tudi rokam in nogam mehkost in mra-
morju slinno čistost, odstranjuje vsako raskavost polti in pege vsake
vrste. **Cena 2 gld.**

Rdeče tekoče ličilo "Eugénie" popol-
noma
neškodljivo. Daje licem, ustnam in ušesom lepo naravno rožasto
bojo, da tudi pri električni razsvetljavi izgledajo, kakor bi imeli nar-
avno bojo in se tri dni drži polti. **Cena 1 gld. 50 kr.**

"Puder Eugénie", bel, rosa, crème. Prijemlje
se kože popolnoma in ne da bi
se kaj opazilo in daje polti naravno mehkost in mladostno svežost.
Cena 1 gld. 20 kr., s čopom 1 gld. 50 kr.

"Trioxogen", izborno sredstvo za rast lasij, jači
pravi prhaj. **Cena 1 gld. 60 kr.**

"Nigritine Végétale" barva za lase
crna in rjavá. Lasje obdržé bojo 6 celih tednov in je povsem
nemogoče, razločevati to umetno bojo od naravne. **Cena 3 gld. 50 kr.**

Tekoče kavkazsko mazalo za brke,
pospešuje njih rast in je konservira. Zigalo pri tem nepotrebno. Daje
brkom vsako poljubno obliko. **Cena 75 kr.**

Jedino zalogo za Kranjsko
ima (1415-25)
FRAN STAMPFEL
v Ljubljani
Kongresni trg „Tonhalle“ Kongresni trg.

Uljudno naznanjam slavnemu p. n. občinstvu,
da sem dosedaj obstoječo trdsko

Stupica & Mal

trgovino z železnino in špecerijskim blagom
z vsemi aktivi in pasivi prevzel v svojo režijo in
da jo bodem pod protokolovano trdsko

Franc Stupica

nadaljeval na nespremenjen način.
Prosim Vas, da zaupanje, koje ste naklonili
prejšnji trdski, tudi meni ohranite in si bodem
prizadeval, isto v vsakem oziru opravičevati.

Pričakujoč prav mnogobrojnega poseta beležim

z velespoštovanjem

(880-1)

Franc Stupica.

Ivan Modic v Novi vasi pri Rakeku
vzprejme takoj

učenca

za prodajalnico z mešanim blagom. — Pogoji se izvedo
pri dotičniku. (858-3)

Odda se takoj v najem

stanovanje

na Opekarski cesti št. 55

obstoječe iz 3 sob, 2 jedilnih shramb in kuhinje;
eventuelno se tudi hiša proda.

Več se izve pri lastniku hiše: na Trnovskem
pristanu št. 14. (866-2)

Otroški vozički

v veliki izbéri, nova pošiljka došla.

Cena od 5 gld. naprej pri (863-5)

Fr. Stampfel-u v Ljubljani
na Kongresnem trgu, Tonhalle.

Najboljše
voščilo sveta!

Fernolendt
voščilo za čevlje.

Ces. kralj. privileg.

tovarna utem. l. 1832
na Dunaji.

To voščilo brez galice (vitrijola) se lepo črno
sveti ter vzdržuje usnje trpežno.

Povsod v zalogi. (3-27)

Zaradi ponarejanj naj se pazi natanko na moje ime

St. Fernolendt.

Poštni paketi, katerih vsebina (4 kilo voščila) je sor-
tirana, pošiljajo se za poskušajo poštnine prosto po
1 gld. 80 kr. na vsako pošto postajo.

Wietersdorfska tovarna za Portland in Roman cement

F. Knoch-a & Comp. v Celovcu

priporoča svoje izdelke v znatno večji trgovni in lomoporni trdnosti, nego to predpisujejo določila društva
avstrijskih inženirjev in arhitektov za dobre kvalitete.

Zaloga in zastop za Kranjsko: **Fr. Seunig & Comp. v Ljubljani, Marijin trg št. 2.**

Svedočebe in ponudbe zastoni in poštnine prosto.

(402-17)